

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

📍 catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

🐦 @catalunyacristiana.bsky.social

📺 @catorristiana

📺 catalunya cristiana

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

En braços de Maria

El món acompanya el papa Francesc en el seu últim recorregut des de Sant Pere del Vaticà fins a Santa Maria la Major

P 8-12

© Vatican Media

2376

9 772938 223004

Arribada del fèretre a Santa Maria la Major, on el Papa reposa en una senzilla tomba tal com era el seu desig.

SUMARI

4 MAIG 2025

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Reportatge	24
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

16-17

Decàleg sobre el Conclave

Jordi Piquer respon 10 qüestions relacionades amb l'elecció del nou Papa

© Marc Font / Abadía de Montserrat

18-19

Solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat en el Mil·lenari

La Moreneta surt en processó per primera vegada al segle XXI

24-29

Joves, obrers i cristians, 100 anys en moviment

La Joventut Obrera Cristiana es va fundar a Bèlgica el 1925

38-39

Guardons que exalcen la llengua catalana

Lliurament dels premis Crítica "Serra d'Or" en la seva 59ena edició

EDITORIAL

En mans de Maria

Encara que litúrgicament ha caigut en l'octava de Pasqua, la festivitat de Santa Maria de Montserrat s'ha celebrat amb tota la solemnitat que li confereix el Mil·lenari (1025-2025), i per primera vegada en el segle XXI la Moreneta ha sortit en processó.

Pel fet de coincidir en el temps amb el funeral pontifici, ha estat inevitable recordar aquell moment en què Francesc, gran devot de Maria i paladí de la pietat popular, va voler tocar amb la mà la imatge de la Moreneta, patrona dels catalans. Va ser en l'audiència als participants en el pelegrinatge a Roma amb motiu dels 800 anys de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, el 7 d'octubre del 2023.

Citant *Evangelii gaudium*, va dir que "la força evangelitzadora de la pietat popular crea condicions favorables perquè els llaços d'amistat i fraternitat entre els pobles creixin i s'enforteixin". I va afegir: "La Mare de Déu de Montserrat, amb el món a les mans, ens convida a viure aquesta fraternitat universal, sense fronteres, sense exclusions, que dissipa les ombres d'un entorn tancat." El papa Francesc, que va posar sempre la seva vida i el seu ministeri en mans de Maria, ha buscat el mateix recer per al descans etern, la *Salus Populi Romani*, la protectora del poble romà, venerada a la basílica de Santa Maria la Major. Era tradició que abans i després de cada viatge apostòlic visités aquest antiquíssim santuari marià. Sens dubte que a partir d'ara seran molts els pelegrins que seguiran els seus mateixos passos i convertiran encara més aquesta basílica papal en lloc de visita obligada.

El número especial de "Catalunya Cristiana" en la mort del papa Francesc ha tingut molt bona acceptació i, en la missa funeral celebrada el 29 d'abril a la catedral de Barcelona, se'n va fer una difusió extraordinària. Agraïm l'esforç dels col·laboradors i de l'equip humà de la Fundació Missatge Humà i Cristià, i sobretot la confiança de tots els nostres lectors i subscriptors

.....

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (48 NÚMEROS)

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular _____

La setmana a les Xarxes

ANTONIO SPADARO

@antoniospadaro.bsky.social

Subsecretari del Dicasteri Vaticà per a la Cultura i l'Educació

25/04/2025

Encara Francesc. La quietud del Papa davant la mort contrasta clarament amb el seu vigor en vida, que representava la seva creença en la sacralitat del cos humà

ELISABETTA PIQUÉ

@bettapique

Corresponsal de "La Nación" al Vaticà

24/04/2025

El Vaticà ha difós la foto del projecte de la senzilla tomba de Francesc a Santa Maria la Major: marbre de la Ligúria, terra dels avis, una sola inscripció, Franciscus, i a dalt la reproducció de la seva creu pectoral platejada amb la imatge del Bon Pastor

EVA FERNÁNDEZ

@evaenlaradio

Corresponsal de la Cope al Vaticà

23/04/2025

Aquesta fràgil religiosa de 81 anys és sor Geneviève Jeannin-gros. Ha tingut el privilegi d'acomiar-se del seu amic el papa Francesc en el "torn" dels cardenals. En reconèixer-la, li han permès situar-se molt a prop. Treballa sempre amb marginats i els acostava al Papa

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

PROGRAMACIÓ ESPECIAL PER ACOMIADAR FRANCESC

La mort del Papa ha marcat la programació dels últims dies. El mateix 21 d'abril al matí, vam emetre un espai de mitja hora en què repassàvem la vida, la personalitat, els missatges i els gestos de Francesc, comentaris de fons i alguns fragments sonors amb la seva veu. Immediatament després, vam oferir 8 hores amb seguiment especial en directe, amb entrevistes a l'arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, i altres bisbes de Catalunya. Igualment van entrar en directe, per parlar del Pontífex, el president de la Generalitat, Salvador Illa; el del Par-

lament, Josep Rull, i altres autoritats civils.

Ràdio Estel segueix en directe cada dia tota l'actualitat sobre el període de seu vacant que viu l'Església, mitjançant connexions amb la corresponsal a Roma, Mercè Alonso, i donant veu a protagonistes. Dissabte 26 vam transmetre la missa exequial. Unes hores abans, l'organista de les celebracions pontificies al Vaticà, Josep Solé, havia destacat que Francesc ha estat "el Papa dels pobres, pastor proper i dels joves, sempre amb un carisma molt fort".

Zoom MACIÀ GRAU

Un dia després de la mort del papa Francesc, centenars de persones es van apropar a la capella de Santa Llúcia de la catedral de Barcelona per firmar al llibre de condolences en record del Pontífex. Un dels que hi va acudir va ser el president de la Generalitat de Catalunya, Salvador Illa, i el conseller de Justícia i Qualitat Democràtica, Ramon Espadaler, que van deixar constància del condol institucional. Els van acompanyar el cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, i els dos bisbes auxiliars, Mons. Javier Vilanova i Mons. David Abadías.

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

5 de maig del 1971

L'OEA proclama el músic català Pau Casals "Ciutadà de les Amèriques"

Des del monestir

El Papa de la primavera

JOSEP MIQUEL BAUSSET
Monjo de Montserrat

El papa Francesc ha creat un clima d'esperança i ha retornat (i revifat) la il·lusió a una Església cansada i envellida. Al llarg d'aquests anys (i malgrat l'oposició a l'interior de la Cúria), ha fet néixer una nova primavera a l'Església, alliberant-la de les pors que la paralitzen i dels desànims que la bloquegen.

El Papa ha denunciat una "cúria vaticanocèntrica", ja que no va voler mai una Església clericalitzada, sinó que els cristians siguem "llavor de vida i d'amor". Francesc volia recuperar (i revifar) el Concili Vaticà II, "inspirat pel papa Joan XXIII i per Pau VI", per tal de fer realitat "una Església amb una organització no vertical, sinó horitzontal", més

Parlava amb senzillesa, amb un llenguatge que la gent entenia

fraterna i més sinodal.

El Papa, que va condemnar el capitalisme salvatge, va denunciar "el déu diner i un atur que roba la dignitat". És per això que resultava incòmode al poder, ja que era un home transparent i radical.

Francesc ha estat el Papa que ha dit prou a la pederàstia i que ha afirmat que aquest flagell que ens avergonyeix no pot repetir-se mai més.

Enemic d'homilies llargues i avorrides, parlava amb senzillesa, amb un llenguatge que la gent entenia.

El Papa volia comunitats pròximes a la gent i a les seves necessitats, amb pastors amb "olor d'ovella", per fer realitat una Església que transmeti la bona notícia de l'Evangelí.

El papa Francesc, que ha estat un missatger de pau, ha denunciat la mentida i la hipocresia, també dins de l'Església. I això provocà l'odi dels qui no estaven d'acord amb els canvis que feia. I és que Francesc, en contra dels bisbes "prudents i benpensants" i clarament conservadors, ha desplaçat el centre de l'Església del poder a la bondat, ja que com ha dit mossèn Joaquim Garcia Roca, "el papa estava més interessat a practicar la comprensió, que a exercir de jutge". Per això, com va dir el bisbe Pere Casaldàliga, el papa Francesc "és un do de Déu per a l'Església".

Per això, entristits i alhora esperançats, donem gràcies a Déu pel servei del papa Francesc, el Papa de la primavera de l'Església. ■

La sal de la terra

Francesc (d'Assís) al Vaticà

IGNASI FERNÁNDEZ TERRICABRAS
Historiador

Els catòlics vivim, amb tristesa, una dicotomia: d'una banda, l'Església dels sants, dels desvalguts i els malalts, del rector de poble, de l'amor que acompanya, de "l'olor d'ovella", en què intentem creure; de l'altra, l'Església del poder, de la maquinació política, de l'opulència, de la rigidesa moral, dels abusos a menors, que molts ens tiren en cara.

El gran llegat del papa Francesc és haver mostrat que és possible viure la segona sense deixar de lluitar per la primera. Cridat "des dels confins del món", ha lluitat per evitar que la pompa curialesca l'engolís, sovint pel mètode de trucar per telèfon a tota mena de persones anònimes.

L'Església, alhora santa i pecadora, sempre necessita la reforma

La premsa en destaca la senzillesa d'un Papa que calçava les seves sabates de sempre i no vivia al Palau Apostòlic. Però aquests eren només símbols d'un corrent de fons que es manifestava també en els nomenaments, en els discursos als funcionaris del Vaticà o als seminaristes i en els viatges a comunitats cristianes minoritàries, en comptes d'organitzar grans cites polítiques.

Un antic lema diu *Ecclesia semper reformanda*. L'Església, alhora santa i pecadora, sempre necessita la reforma, tornar a la humilitat dels seus orígens i desempallegar-se del que li impedeix portar a tothom un missatge diví de misericòrdia, d'esperança, de resurrecció.

El papa Francesc ens ha ensenyat que es pot viure aquesta contradicció, a vegades corrosiva per l'ànima, sense renunciar a ésser un "hospital de campanya", a plantar cara a la "globalització de la indiferència" envers els immigrants o les guerres, a ser més presents i actius a les "perifèries" ignorades de tothom, que als centres de poder o de riquesa.

El Papa no haurà vist les conseqüències últimes del seu pontificat. Però els temps de Déu no són els dels homes. Més enllà de reformes concretes, el gran llegat de Francesc serà haver plantat una llavor que reneix a cada primavera de l'Església: fer-nos creure que una altra Església és possible. ■

La Pastoral Obrera és la veu de l'Església que clama a favor dels drets dels treballadors, sobretot d'aquells que es troben en situacions difícils

El dret a un treball digne

CARD. JOAN JOSEP OMELLA OMELLA

Arquebisbe de Barcelona

El passat u de maig vam celebrar el Dia Internacional dels Treballadors. En aquesta data recordem les mobilitzacions dels obrers de Chicago l'any 1886; alguns van morir en defensa dels seus drets laborals, com la jornada laboral de vuit hores. Actualment, aquests drets ja estan regulats, però encara hi ha molts treballadors que viuen en una situació precària. A tots ells, l'Església els vol mostrar el seu afecte, solidaritat i suport.

L'Església considera de summa importància fer arribar els valors de l'Evangeli al món obrer. Aquesta és una tasca de tota la comunitat cristiana i especialment de la Pastoral Obrera. La Pastoral Obrera és la veu de l'Església que clama a favor dels drets dels treballadors, sobretot d'aquells que es troben en situacions difícils. Acompanyar-los és la seva missió. Ho fa per fidelitat a Crist,

amic dels pobres i dels descartats. I ho fa perquè l'Església de Jesucrist neixi, creixi i arrelhi en el món del treball.

Les delegacions de Pastoral Obrera de les diòcesis de Catalunya, juntament amb altres col·lectius compromesos amb el món obrer, elaboren un manifest cada primer de maig. El manifest d'enguany incideix en la situació d'aquells que tenen una "feina submergida", és a dir, sense contracte laboral, sense cotització a la Seguretat Social i sense accés a una pensió de jubilació. Són treballadors pobres que no acostumen a cobrar un salari just i treballen sense les mínimes condicions de seguretat.

A tots ells, l'Església els vol oferir una paraula d'esperança. L'Església està cridada a ser la veu dels sense veu. No podem desentendre'ns del clam de tants germans que no tenen cobertes les seves necessitats bàsiques. Així ho podem llegir a la carta de Jaume: "Si un germà o una germana no tenen vestits i els falta l'aliment de cada dia, i un de vosaltres els diu: 'Aneu-vos-en en pau, abrigueu-vos i bé i alimenteu-vos',

però no els dona allò que el seu cos necessita, de què serviran aquestes paraules?" (Jm 2,15-16).

El papa Francesc explica en una homilia que un home que no tenia feina va anar a la seva parròquia a buscar una mica de menjar per a la seva família. La persona que el va atendre, després de donar-li alguns aliments, li va dir que almenys aquell dia podria portar el pa a la seva família. Llavors, l'home va respondre que per a ell allò no era suficient. El que realment volia era guanyar-se el pa per portar-lo a casa. (Homilia del papa Francesc, 1 de maig de 2020). A aquell home li faltava una feina digna, una feina que oferís a la seva família un futur ple d'esperança.

Benvolguts germans i germanes, avui ens unim a tots els homes i dones que lluiten per unes condicions més justes en la seva feina. Ajudem-los a plantar la llavor d'un futur digne. Demanem al Senyor que a ningú no li falti una feina digna i un descans merescut. Que sant Josep intercedeixi per tots els treballadors del món, i molt especialment per tots aquells que no tenen una feina digna. ■

L'últim adeu al papa Francesc:
missa exequial des de la plaça
de Sant Pere

“ARA ET DEMANEM QUE PREGUIS PER NOSALTRES”

MERCÈ ALONSO JUAN-MUNS

Ciutat del Vaticà

Fotos: © Vatican Media

El 26 d'abril del 2025 el recordarem tots per haver estat el dia de l'últim adeu al cos del papa Francesc. El matí es llevava amb la mirada mediàtica internacional i ja des de primera hora riudes de gent provaven d'entrar a la plaça de Sant Pere, adreçant-s'hi per diferents controls de seguretat que permetien l'accés des de les 6 h. Una zona que la nit anterior acomiadàvem tancada, buida, solitària, i on només les gavines hi vagarejaven. La Ciutat del Vaticà se n'anava a dormir de dol, preparada per afrontar l'endemà.

Llums, càmera i acció: arriba dissabte i el focus mediàtic apunta cap a Roma. Fins a 250.000 assistents segons va confirmar l'Oficina de Premsa de la Santa Seu. Televisions internacionals i d'altres més aviat locals, totes elles amb la missió de retransmetre el funeral del papa Francesc, una persona que, en la primera entrevista que va concedir, es va autodenominar ell mateix com a “pecador”, reconeixent la seva fragilitat humana davant del món. Un Papa que constantment demanava de “resar per ell” i que en els últims temps afegia: “a

El cardenal Gianni Battista Re, degà del Col·legi cardenalici, va presidir la missa exequial per Francesc a la plaça de Sant Pere. A la imatge, encensant el cos del Pontífex.

favor i no en contra”, tot bromejant.

Tots els presents érem conscients de la transcendència del moment. I ja no només pel comiat del Sant Pare —motiu central de l'encontre— sinó també perquè ell va ser la raó perquè compartissin espai personalitats polítiques oposades en un moment candent. Com va ser el cas de Donald Trump, president dels Estats Units, i del president ucraïnès, Volodímir Zelensky, que ens van regalar la imatge de tots dos dialogant asseguts dins la basílica de Sant Pere.

Monarques, caps d'Estat, caps de govern, ministres i representants d'organismes internacionals no es van voler perdre l'últim adeu al papa Francesc. Entre ells: Javier Milei, president de la República Argentina; António Costa, president del Consell Europeu; Ursula von der Leyen, presidenta de la Comissió Europea; Emmanuel Macron, president de França, o Luiz Inácio Lula da Silva, president del Brasil. Encapçalant la delegació espanyola hi havia els reis Felip i Letícia.

També hi va assistir el Príncep hereu dels Emirats Àrabs Units, Khaled bin Mohamed, país on el 2019 Bergoglio va signar el *Document sobre la fraternitat humana per a la pau mundial i la convivència comuna*. Amb aquest trencaclosques de més de 160 delega-

cions, la figura del papa Francesc va ser una crida a la unitat fins a l'últim moment.

EL DIÀLEG INTERRELIGIÓS I L'ECUMENISME, UNA DE LES GRANS EMPREMES

El seu pontificat, marcat pel diàleg interreligiós i l'ecumenisme, també es va veure reflectit en el seu funeral. Hi van ser presents representants de diverses religions: budistes, hindús, sikhs, zoroastrians i jainistes.

A nivell ecumènic, una nombrosa representació d'autoritats cristianes d'arreu del món va voler ser-hi present, destacant especialment l'arquebisbe de Constantinoble i patriarca ecumènic Bartomeu I, qui havia compartit diverses trobades amb Francesc. També hi van assistir representants del patriarcat greco-ortodox, de les comunitats anglicanes i d'altres confessions cristianes.

La celebració eucarística va començar puntualment a les 10 h i es va allargar poc menys de dues hores. Presidida pel cardenal Giovanni Battista Re, degà del Col·legi de cardenals, hi van concelebrar 980 clergues —entre cardenals, bisbes i preveres—, juntament amb 200 ministres extraordinaris de la Comunió i més de 4.000 preveres. Els

bisbes catalans també van ser presents al funeral del papa Francesc. A més del cardenal Joan Josep Omella, que participa en el Conclave, i l'arquebisbe d'Urgell, Joan-Enric Vives (entre les autoritats com a copríncep d'Andorra), van assistir-hi el bisbe de Tortosa, Sergi Gordo, els auxiliars de Barcelona Javier Vilanova i David Abadías, i el coadjutor d'Urgell, Josep-Lluís Serrano.

Sota un sol punyent, el servei d'emergències anava repartint ampolles d'aigua a tots els que es trobaven seguint la celebració eucarística al llarg de la Via della Conciliazione fins a arribar a Castel Sant'Angelo.

L'Evangelí escollit a la missa va ser el de Joan 21, el famós passatge en què Jesús pregunta a Pere fins a tres vegades si l'estima, al qual ell respon: “Senyor, vós ho sabeu tot, vós sabeu que us estimo”, i és així com Crist li confia la missió de cuidar el seu ramat.

En el moment de l'homília, el cardenal Re va fer referència a aquest passatge, contrastant amb el record del Pontífex en el seu últim diumenge a la benedicció *Urbi et orbi*: “Tot i la seva fragilitat i patiment final, el papa Francesc va escollir recórrer aquest camí d'entrega fins a l'últim dia de la seva vida terrenal. Va seguir les petjades del seu Senyor, el

Milers de fidels es van acomiadar de Francesc en el recorregut que van fer la comitiva fúnebre per tota la ciutat passant per llocs tan emblemàtics com el Colosseu.

Bon Pastor, que va estimar les seves ovelles fins a donar la pròpia vida per elles”, expressava.

El discurs del degà del Col·legi cardenalici va fer un recorregut per les fites o els moments que probablement molts recordarem del Pontífex, començant per l'elecció del seu nom, “una elecció programàtica i d'estil en la qual va voler projectar el seu pontificat, buscant inspirar-se en l'esperit de sant Francesc d'Assís”, subratllava.

Una homilia en què també van tenir un gran pes explicatiu els viatges apostòlics que el Papa va realitzar al llarg del seu pontificat, fins a 47, amb una atenció especial al primer: Lampedusa, “illa símbol del drama de la migració, amb milers de persones ofegades al mar”. El record va passar també per Lesbos i per la celebració eucarística a la frontera entre Mèxic i els Estats Units.

Va ser ell mateix qui va incorporar tres noves invocacions a les lletanies del Rosari: “Mare de la misericòrdia”, “Mare de l'esperança” i “Consol dels migrants” —un gest que podria semblar discret, però que en la pràctica cristiana del Rosari és profundament significatiu i aclareix la importància que donava Francesc als migrants. El cardenal Re va voler subratllar especialment el viatge

apostòlic a l'Iraq l'any 2021, realitzat desafiant “tot risc”, i que “va ser un bàlsam per a les ferides obertes de la població iraquiana que havia patit per l'obra inhumana de l'ISIS”.

Ara bé, de tota l'homilia, un dels moments destacables per la reacció que va provocar en les persones presents va ser quan es van dir aquestes paraules: “El papa Francesc va elevar incessantment la seva veu implorant la pau” i “la guerra sempre deixa el món pitjor de com era abans”, dues frases on tots els fidels presents van aplaudir i que van prendre un gran pes tenint en compte que gran part dels líders polítics i caps d'Estat estaven escoltant-les.

Finalment, la cita que va culminar el discurs del cardenal va ser: “Papa Francesc, ara et demanem a tu que preguis per nosaltres i que des del cel beneixis l'Església, beneixis Roma i beneixis el món sencer.”

SANTA MARIA LA MAJOR, TORNAR A CASA

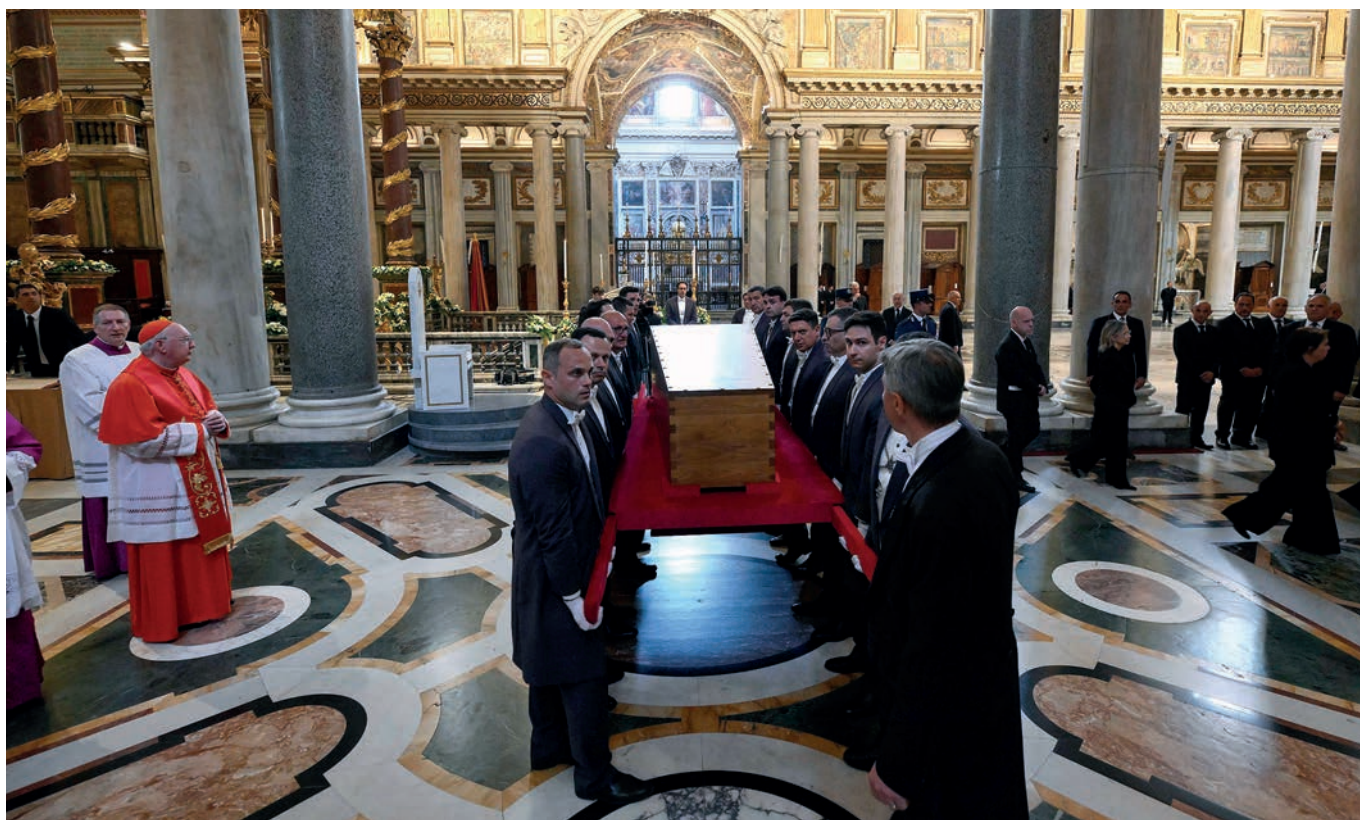
Si bé el funeral va estar marcat pel gran caràcter de personatges destacats i la remor de gent —mantenint la sobrietat i la profunditat espiritual que l'ocasió comporta—, va ser a Santa Maria la Major on es va veure l'empremta final dels desigs del Papa.

GIOVANNI BATTISTA RE
“Francesc va seguir les petjades del seu Senyor, el Bon Pastor, que va estimar les seves ovelles fins a donar la pròpia vida per elles”

“La guerra sempre deixa el món pitjor de com era abans”

A la porta, l'esperaven amb una rosa blanca un grup d'infants —pels qui sentia una estima especial—, persones d'edat avançada, o els qui s'anomena com a marginats de la societat o persones en situació de vulnerabilitat, els predilectes de Francesc, prenent l'exemple evangèlic.

A la basílica de Santa Maria la Major, on va entrar amb solemnitat, va ser enterrat sota la imatge de la *Salus Populi Romani*, la Mare de Déu a qui sempre s'encomanava abans i després de cada viatge apostòlic. Una única inscripció sobre la tom-

El cos del papa Francesc ja descansa a la basílica de Santa Maria la Major, tal com era el seu desig.

ba: *Franciscus*. El protagonisme se'l va emportar la reproducció de la creu pectoral del Bon Pastor de Francesc, una figura que ha inspirat tota la seva vida. Aquesta creu també va ser reproduïda a la tomba, com a llegat visual del seu missatge: el Bon Pastor que porta l'ovella sobre les espatlles, com el mateix Francesc havia repetit en múltiples ocasions, "ser pastor amb olor d'ovella".

Al llarg del seu pontificat, Francesc va trencar murs i va construir ponts. Va visitar llocs ferits pel conflicte, com el Sudan del Sud o l'Iraq, intentant portar-hi paraules de pau. A Grècia i a Lampedusa, va plorar per les vides perdudes al Mediterrani. A Terra Santa, va resar al Mur de les Lamentacions. A Cuba i als Estats Units, va intentar reobrir diàlegs tancats. Trucava cada dia a la parròquia de la Sagrada Família des del llit del Gemelli per saber com estava la gent de Gaza.

Va convocar diversos sínodes històrics: el de la família, el de l'Amazònia, el de la sinodalitat. Va ampliar la participació de dones i laics als organismes vaticans, va crear nous dicasteris amb una mirada més missionera i social, i va reformar la Cúria amb la constitució *Praedicate Evangelium*. A més de tot el conjunt d'encíclicues,

discursos o homilies que contenen un caràcter i una finesa exquisits.

ADEU A UN PONTIFICAT AMB LLEGAT

Tots recordem aquella primera imatge sortint al balcó de la basílica de Sant Pere pronunciant el famós "Pregueu per mi", una cantarella que s'ha anat repetint al llarg del seu llegat i que tot fidel ha integrat en el seu interior. També el recordarem travessant sol tota la plaça de Sant Pere, aquell 27 de març del 2020, en plena pandèmia. I el passat 26 d'abril el vam veure sortir, per última vegada, d'aquella mateixa plaça de Sant Pere.

Va ser un comiat que, des del paradigma de la fe catòlica, pot resultar diferent a altres sensibilitats, perquè es tracta d'un adeu en la vida terrenal. I és que una de les grans bases solidificades, dogma de fe que es repeteix cada diumenge en el *Credo*, és la de la "Comunió dels Sants": la unió espiritual de tots els cristians, vius o morts.

La dicotomia d'estar vivint la celebració de la Pasqua —tenint present que, al calendari litúrgic, el dia del funeral entrava dins l'octava pasqual— contrastada amb la tristesa d'un funeral, i no només això, sinó

l'adeu a un pontificat. L'adeu al Pontífex dels últims dotze anys, l'adeu al Papa que, als de la meua generació, ens ha acompanyat en l'adolescència i joventut i ens ha gravat tots al cor frases animant-nos a "aixecar-nos del sofà" o que, en aquesta Església, hi tenen cabuda "tots, tots, tots". L'adeu al Pontífex que ens ha recordat que cal ser una Església sinodal, on caminem tots junts, que ha fet una crida urgent a tenir cura de la casa comuna amb la *Laudato Si'*, que ha posat el focus en el diàleg interreligiós i l'ecumenisme.

El llegat del papa Francesc ja veiem que hi és present, i es pot percebre amb el senzill detall de tantes metàfores o expressions que nosaltres mateixos hem integrat com a pròpies o en l'argot eclesial. Això és, "la cultura del descartament", o el "no balcaneen la vida", és a dir, a no mirar la vida del balcó estant. Respira en cada jove que ha decidit aixecar-se del sofà i "hacer lío", fer enrenou, en cada religiós o consagrat que evita ser "clericalista" o en cada grup que vingui a aquesta Roma jubilar a la recerca d'esperança. I ha estat, amb el Jubileu dels Adolescents al calendari, com el papa Francesc s'ha volgut acomiadar, posant l'esperança en les futures generacions. ■

Trump i Zelensky dialogant a Sant Pere del Vaticà.

**CARDENAL LLUÍS
MARTÍNEZ SISTACH**
Arquebisbe emèrit de Barcelona

Hem de col·laborar constantment per fer ben sinodal l'Església

Adeu, papa Francesc!

Ens ha deixat en la celebració de la Pasqua. El Senyor l'ha cridat. Viví un procés de malaltia que podia empitjorar i segurament que s'hauria d'haver plantejat si calia que renunciés a la seu de Roma. També molts opinarien en pro i en contra d'una decisió semblant. El Senyor li ha estalviat que hagués de prendre una decisió molt personal i sempre molt difícil. Ha estat ell qui ha decidit i l'ha cridat. Joiosa Pasqua, estimat papa Francesc!

Recordo molt bé aquell dia de l'any 2013 que els cardenals en el Conclave vàrem elegir Jorge Mario Bergoglio per a Bisbe de Roma i Successor de Sant Pere, per servir tota l'Església i el món. Quina immensa sorpresa tinguérem aquella tarda del 13 de març del 2013, amb una votació que donà *fumata bianca*. Els cardenals i l'Esperit Sant el cridàrem de molt lluny. Per primera vegada era un Papa que venia del continent llatinoamericà i de les perifèries de l'Església. L'escollit fou molt benvingut.

Francesc, amb el seu tarannà personal, la seva madura espiritualitat i la seva laboriosa activitat pastoral, ens ha portat a construir una Església sinodal, que ens fa caminar junts tots els cristians oberts a tota la humanitat, participant en la missió del poble de Déu per anunciar la bona nova de Jesús salvador del món.

El Papa, l'any 2021, va tenir la iniciativa de convocar-nos fins a l'any 2024 a tota l'Església a viure i a treballar la sinodalitat que ens fa corresponsables a la missió evangelitzadora de l'Església.

El Papa estant ja ingressat al Gemelli, l'11 de març, tingué la intuïció d'allargar aquell treball sinodal que està fent tota

l'Església fins a l'octubre de 2028 amb la celebració d'una Assemblea Eclesial, al Vaticà, que a causa de la recent mort del Papa de moment queda en suspens. Però treballar per la sinodalitat de l'Església no té terme per a tots, bisbes, sacerdots, religiosos i laics. Hem de col·laborar constantment per fer ben sinodal l'Església.

Recordem amb encís l'expressió molt pròpia del papa Francesc parlant de l'Església com un "hospital de campanya" que està al servei de tots els homes i totes les dones, especialment dels pobres i necessitats. Francesc amb aquesta imatge ens demana que fem una Església pobra per als pobres, que són els predilectes del Senyor. En una homilia parlà de l'Església com una piràmide invertida i a la cúpula no hi ha els bisbes, que són els "ministres", com el Papa que té el títol de "servent dels servents de Déu".

El Papa ha iniciat una obertura de l'Església als qui són la majoria dels seus membres: els laics i les laiques que viuen enmig del món i pel baptisme han rebut el caràcter secular que és propi i peculiar d'ells. A la vegada com a cristians tenen una missió en el si del poble de Déu. Francesc ha obert portes de les realitats i institucions de l'Església als laics, i especialment a les dones. Ho va fer reformant la cúria romana. Ja ocupen primers llocs en les responsabilitats eclesials i en formen part un bon nombre com a membres del Sínode de Bisbes al costat dels bisbes.

L'Església inicia una nova etapa amb l'elecció d'un nou Bisbe de Roma i Successor de Pere. Des del Concili Vaticà II s'han esbossat i seguit camins que l'Església amb el nou Pastor universal i tot el poble de Déu sinodalment podrem seguir. ■

V

© Marc Font / Abadía de Montserrat

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana
Mn. Jordi Piquer ens
explica el **funcionament**
del **Conclave**, assistim a
les **celebracions** de la Mare
de Déu de **Montserrat** a la
muntanya santa i recollim
que la parròquia de **Sant**
Francesc de Reus recupera
l'**escultura** de **Jesús** lligat
a la columna

Per primer cop en aquest segle la Moreneta, amb motiu del Mil·lenari de Montserrat, ha sortit en processó per la plaça de Santa Maria.

Decàleg sobre el Conclave

JORDI PIQUER

Capellà i periodista

1. COM S'INAUGURA?

Amb una missa al matí del dia primer del Conclave, concelebrada pels cardenals a la basílica de Sant Pere. És la missa *pro eligendo* Papa. A la tarda, des de la Capella Paulina del Palau Apostòlic, on es reuneixen, es dirigeixen a la Capella Sixtina, lloc i seu del desenvolupament de l'elecció. Hi van en processó invocant amb el cant del *Veni creator* l'assistència de l'Esperit Sant. Arribats a la Sixtina, el mestre de cerimònies pontifici pronuncia l'ordre "*Extra omnes*". Aleshores, en surten les persones alienes al Conclave, i només es queden els cardenals tancats amb clau —aquest terme ens dona l'etimologia de la paraula *Conclave*— i aïllats del món a fi de garantir el secret de les seves votacions. Els cardenals electors, mentre durin les eleccions, no poden rebre premsa ni escoltar programes radiofònics i televisius i no poden portar aparells de reproducció d'escriu, d'imatges o de so, ni mòbils. El personal auxiliar, si trenca el secret, incorreria en pena d'excomunió reservada a la Seu Apostòlica.

2. QUANT DE TEMPS POT DURAR?

La història parla de conclaves molt llargs, perquè les diverses tendències dels cardenals no es posaven d'acord,

“Els cardenals electors, mentre durin les eleccions, no poden rebre premsa ni escoltar programes radiofònics ni televisius”

sovint per influències dels poders polítics. Avui l'Església, gràcies a Déu, gaudeix de llibertat i no està sotmesa a aquestes influències com en alguns segles passats. Actualment la duració dels conclaves és de dos o tres dies.

3. PER QUÈ NO ÉS PÚBLIC?

Per discreció i per garantir la plena llibertat dels electors. L'elegit ha de ser el pastor de tots els membres de l'Església. La discreció sobre els detalls de la seva elecció ajuda que pugui ser acollit com el pastor i el servidor dels servidors de Déu (*servus servorum Dei*, que és dels títols més bonics del Papa). La discreció i el secret estan al servei de la llibertat del Conclave, que és el bé a preservar. La lliçó de la Història és clara en aquest punt.

4. PER QUÈ SE CELEBRA A LA CAPELLA SIXTINA?

Perquè, com escriu Joan Pau II, “tot contribueix a fer més viva la presència de Déu, davant del qual cadascú haurà de presentar-se un dia per tal de ser jutjat”. Les pintures de Miquel Àngel —en especial el famós Judici Final— són un bon recordatori per als electors sobre la transcendència de les seves decisions.

5. QUITÉ DRET A ESCOLLIR EL PAPA?

Els cardenals que no hagin complert els 80 anys a l'hora d'iniciar-se el Conclave, com a representants del clergat i del poble cristià de la diòcesi de Roma, encara que avui al Col·legi de Cardenals hi ha representats els cinc continents.

6. COM ÉS LA VOTACIÓ PER ESCOLLIR UN NOU PAPA?

Normalment, es fan quatre votacions cada dia, dues al matí i dues a la tarda. El vot de cada cardenal és secret.

Segons les disposicions de Joan Pau II, queden abolides les maneres d'elecció anomenades per aclamació o per inspiració i per compromís. La forma d'elecció del Papa ha de ser únicament per escrutini dels vots dels cardenals electors. Cada cardenal elector, quan posa la papereta a l'urna, pronuncia en veu alta la següent fórmula de jurament: “Poso per testimoni el Crist Senyor que em jutjarà que jo elegeixo aquell que, davant Déu, crec que ha de ser elegit.”

7. QUINES FORMES HI HA D'ELECCIÓ?

La forma habitual és la de les successives votacions. Benet XVI va introduir una modificació en les disposicions de Pau VI i de Joan Pau II: amb un *motu proprio* de l'11 de juny del 2007, va demanar que es “torni a la norma sancionada per la tradició, segons la qual el Pontífex Romà no sigui considerat vàlidament elegit si no ha obtingut les dues terceres parts dels sufragis dels cardenals electors”. Si no fos possible arribar en pocs dies a aquesta majoria

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Hospitalitat

Hi ha una nova escultura de bronze a la plaça de Sant Pere al Vaticà, a prop de les dutxes per a pobres. L'obra, de l'artista canadenc Timothy Paul Schmalz, és la figura d'un home que des d'una perspectiva frontal sembla un pelegrí i a mesura que canviem a una perspectiva lateral l'estàtua es converteix en un àngel.

L'obra és una versió 3D del verset de la carta als Hebreus que diu: "No us oblideu de practicar l'hospitalitat; gràcies a ella, alguns, sense saber-ho, van acollir àngels" (He 12,2).

Hospitalitat que apareix a l'Antic Testament en diversos moments com el d'Abraham i els tres visitants o el de Lot i els àngels a Sodoma o en el Nou Testament, a la paràbola del bon samarità o en el relat del judici final on Jesús s'identifica amb l'estranger, el nu, el malalt, el presoner; i també a les cartes de les primeres comunitats cristianes.

L'hospitalitat és el pal de paller de l'acció cristiana. Acollir l'altre, dirà el filòsof jueu E.

Lévinas, és fonamentalment una responsabilitat ètica envers l'Altre; és l'obertura incondicional, que precedeix qualsevol relació jurídica o política. L'Altre irromp en la pròpia existència, interpel·lant-nos i això implica una trobada amb la diferència que ens transforma. Acollir és un acte d'amor; l'antídoto antinarcísista i individualista del nostre temps. Jesús acull incondicionalment; estima incondicionalment fins a la mort.

La genètica cristiana convida a esborrar la tensió manifesta entre les fronteres polítiques, culturals i de tot tipus i l'acollida de l'Altre; malgrat les dificultats.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

©Vatican Media

El Conclave sempre se celebra a la Capella Sixtina.

qualificada, demana que hi hagi "un dia dedicat a l'oració, a la reflexió i al diàleg" i en les votacions següents només podrien ser votats els dos cardenals que en l'escrutini anterior haguessin obtingut un major nombre de sufragis. En el cas que el nombre de cardenals presents no pugui dividir-se en tres parts iguals —va establir Joan Pau II— cal un vot més per ser elegit el nou Papa.

8. AMB QUINA FÓRMULA ACCEPTA EL CARDENAL TRIAT SER PONTÍFEX?

El cardenal degà o el primer dels cardenals per ordre d'antiguitat demana el consentiment de l'elegit amb les paraules següents: "Acceptes la teva elecció canònica per a Summe Pontífex?" I, un cop rebut el consentiment, li pregunta: "Com vols ser anomenat?" Després de l'acceptació, l'elegit és immediatament bisbe de l'Església romana, veritable Papa i cap del Col·legi Episcopal i "pel mateix fet —diu la constitució de Joan Pau II— adquireix la plena i suprema potestat sobre l'Església universal i pot exercir-la".

9. COM SE SAP QUE HI HA UN NOU PAPA?

En aquesta societat de tants recursos tecnològics i de la comunicació global instantània, aquesta notícia es comunica amb el sistema primitiu de senyals de fum. A prop de la Capella Sixtina hi ha una estufa, i allí es cremen les paperetes de les diverses votacions. Si surt fum negre de la xemeneia situada a la teulada de la Capella, no hi ha encara Papa; si és blanc —la famosa "fumata blanca"—, vol dir que ja s'ha arribat a la votació definitiva.

10. COM ES FA L'ANUNCI DEL NOU PAPA EN PÚBLIC?

Hi ha dos moments de comunicació de la notícia. El primer el compleix el primer dels cardenals diaques, que es dirigeix al balcó central de la basílica de Sant Pere per anunciar *Urbi et orbi* —a la ciutat i al món—: *Anuntio vobis gaudium magnum: habemus Papam*, i el nom de l'elegit. El segon moment el protagonitza el mateix Sant Pare, que surt al balcó central de la basílica i fa la primera benedicció *Urbi et orbi*. ■

La Moreneta va sortir en processó per primera vegada en aquest segle XXI

Celebració històrica de la Mare de Déu de Montserrat en el marc del Mil·lenari

© Marc Font / Abadía de Montserrat

La missa en la solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat es va fer a la plaça de Santa Maria.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

El mil·lenari de la vida benedictina a Montserrat va atorgar enguany una rellevància especial a la celebració de la patrona de Catalunya. Així, el diumenge 27 d'abril, per primera vegada en l'actual segle XXI, la Moreneta va sortir en processó i la missa conventual es va fer a la plaça de Santa Maria, que d'alguna manera es va convertir en la plaça ma-

jor de Catalunya, com va destacar el pare abat de Montserrat, Manel Gasch.

Les dues últimes vegades que la Moreneta va sortir del seu tron daten del 1947, amb motiu de la seva entronització, i del 1997, quan es van celebrar els 50 anys d'aquest fet.

"No volíem que en aquesta celebració del mil·lenari ningú no en quedés fora i volíem fer-ho, a més, acompanyats de Santa Maria de Montserrat", va manifestar Manel Gasch, que va tenir paraules d'agraïment pel gran nombre d'assistents: "La vostra presència

denota l'amor per la Mare de Déu de Montserrat i ens compromet a nosaltres en el servei."

En la missa conventual, que va ser concelebrada pel bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Xavier Gómez, el pare abat Manel Gasch va recordar que en la lletra del *Violai*, mossèn Cinto Verdaguer parla de Montserrat com del nostre Sinai, i diu també que "amb vostre nom comença nostra història".

Seguint aquest fil, el pare abat va destacar que "la devoció aquí a la Mare de Déu es fon en els orígens de Catalu-

nya” i que el mil·lenari ens parla de “mil anys d’estabilitat en la nostra cultura catalana, que hem acompanyat en totes les circumstàncies històriques i les seves expressions, molt notablement en l’evolució de la seva llengua”.

“El cristianisme serà present a la nostra terra —va prosseguir—, si no ho és en quantitat ho serà en qualitat, però tal com està escrit a la façana del monestir, en les paraules de Torras i Bages: ‘Catalunya serà cristiana o no serà. I ho serà perquè això és bo, pel bé que Jesucrist és per a tots els homes i dones, joves i infants, el coneguim o no.’”

“La vocació de Montserrat és acompanyar el nostre poble i tots els pelegrins en la pregària a exemple de la Mare de Déu, perquè, senzillament, la necessitem”, va dir el pare abat, que va afegir que “el pelegrinatge és condensar la nostra vida per veure-hi tot el sentit”.

En l’homília, l’abat també va recordar la profunda relació en la vida cristiana entre fe i caritat, i en aquest sentit va fer esment de tantes persones necessitades i que es troben al marge de la societat: “Hi ha mil causes on la

nostra acció és útil i necessària.”

Durant la celebració va ocupar un lloc rellevant, als peus de la Moreneta, la Rosa d’Or que li fou concedida pel papa Francesc el 7 d’octubre del 2023, en el pelegrinatge a Roma amb motiu dels 800 anys de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

Entre els milers de fidels assistents a la celebració hi havia el conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Ramon Espadaler, i el director general d’Afers Religiosos, Ramon Bassas.

VIGÍLIA PLENA D’ACTIVITATS

El gruix d’actes del cap de setmana va començar el dissabte 26 amb el concert que va oferir l’Orquestra Simfònica del Vallès. Concretament, va ser amb l’espectacle especial pel Mil·lenari *Un Mil·lenari de pel·lícula!* Seguidament, va ser el moment de les primeres vespres amb el cant de la Salve montserratina; i de la Vetlla de Santa Maria, acompanyada amb cants i pregàries del *Llibre Vermell de Montserrat*. En aquest marc, es va dur a terme l’ofrena de les llànties votives i la recepció simbòlica de l’oli de les llànties per part del P. Manel Gasch.

Un cop finalitzada la missa, tots els

MANEL GASCH
“El cristianisme serà present a la nostra terra, si no ho és en quantitat ho serà en qualitat”

assistents van poder gaudir de l’espectacle de drons 1.000, que ja es va poder veure en els actes d’inauguració del Mil·lenari el 7 de setembre passat. Amb la particularitat, això sí, que es va representar amb drons la imatge del papa Francesc, mort el Dilluns de Pasqua als 88 anys i enterrat el mateix 26 d’abril al matí a Santa Maria la Major. La nit va acabar amb una ballada de sardanes.

Una altra prèvia de les celebracions d’enguany va ser amb motiu de la Diada de Sant Jordi, patró de Catalunya, quan el pare abat de Montserrat va ser l’encarregat de presidir la celebració eucarística a la capella del Palau de la Generalitat de Catalunya i, seguidament, de fer la tradicional benedicció de les roses. ■

L’abat de Montserrat, Manel Gasch, beneint les roses després de la missa de sant Jordi celebrada a la capella del Palau de la Generalitat de Catalunya.

Va ser rescatada de les cendres per Marià Bofarull, durant la crema del temple l'any 1936

L'escultura de Jesús lligat a la columna torna a Sant Francesc de Reus

MCS Arquebisbat de Tarragona

Anna Maria Bofarull i Josep Maria Gavalrà amb l'escultura.

JOAN BORONAT

Reus

La restitució de la imatge de Jesús lligat a la columna, al seu lloc d'origen, ve a tancar una de les tantes ferides que va obrir la Guerra Civil a casa nostra." Amb aquestes sentides paraules, mossèn Josep Maria Gavalrà, rector de la parròquia de Sant Francesc de Reus, feia recepció de la talla de fusta que recrea Jesús lligat a la columna per ser assotat, abans de la crucifixió.

La talla ha estat retornada per Anna M. Bofarull i Solé, la família de la qual ha custodiat durant molts anys aquesta escultura, després que el seu pare la va rescatar de les cendres quan el 21 de juliol del 1936 la revolta antireligiosa protagonitzada per un grup de milicians va calar foc a l'església de Sant Francesc. Marià Bofarull i Ferrer, llavors estudiant de l'Escola d'Art de Tarragona, va aconseguir rescatar de les cendres la imatge de Crist de la Flagel·lació i endur-se-la a casa seva, per començar a restaurar-la. Una tasca que a causa de diverses vicissituds no va poder culminar.

El 2021, els fills de Marià Bofarull decidiren posar ordre a les obres d'art que havia produït mentre era estudiant, i s'adonaren que una de les peces no encaixava, ni per estil, ni per tècnica, ni per materials, amb la resta. Consultant altres membres de la família, van poder determinar que, efectivament, no era seva, i que hauria pogut pertànyer a l'església de Sant Francesc. Amb aquesta pista es va iniciar la tasca de documentació de diversos anys que ha portat a la identificació de l'obra, la descoberta de la seva història i el seu retorn.

La parròquia de Sant Francesc, per mitjà del seu rector, mossèn Josep M. Gavalrà, i del seu Consell Parroquial, ha fet públic el seu agraïment envers la família Bofarull pel lliurament de la imatge i es compromet a restaurar-la i a posar-la en un lloc preferent del temple "per tal que pugui ser venerada pels feligresos reusencs i visitada per la ciutadania en general". Al mateix temps, es vol donar a conèixer la història que envolta l'escultura, des de la seva creació, els motius de la malmesa, la seva

custòdia i restauració.

Per la seva banda, en l'acte de la signatura del lliurament d'aquesta obra d'art a l'església, el dijous 10 d'abril, Anna M. Bofarull va fer un prec de cara la restauració total de la talla, en el sentit que aquesta "no perdi el record de crema que la va marcar ni el fet d'haver passat una guerra, per mor de la memòria històrica i en record de persones que, en aquells moments, es van jugar la vida".

La talla de fusta policromada de Joan Roig i Solé (1835-1918) va ser esculpida l'any 1855. Aquest Crist lligat a

la columna, que fa 1,50 metres d'altura, presidia un altar lateral de la parròquia de Sant Francesc, format per un retaule amb dues columnes clàssiques a banda i banda, pintades i daurades, flanquejat a cada costat per les imatges de santa Teresa i sant Josep. A la fornícula inferior hi havia una imatge de Jesús jacent i una mesa d'altar. L'estat de conservació és força fràgil, la fusta s'ha ressecat i esquerdat en alguns punts; a més, en el procés de restauració inacabat es va retirar part de la policromia, i la que queda està oculta rere una capa gruixuda de pols i sutge. També es coneix que aquesta imatge pertanyia al Gremi dels Espardenyers i dels Corders, que fabricaven cordes, existents a la ciutat de Reus, i que estava preparada per ser portada en processó.

JOSEP MARIA

GAVALDRÀ

“La restitució de la imatge de Jesús lligat a la columna ve a tancar una de les tantes ferides que va obrir la guerra civil a casa nostra”

OSMOTIC
by CORSA

ARA
DESCOMPTE
400€

L'únic depurador per osmosi que no malgasta aigua.

Instal·la un **OSMOTIC** i oblida't de comprar aigua envasada.

T. 900 208 208
info@corsa.es

Sardenya, 397-399
08025 Barcelona

Alejandra Blanco Cardona, coordinadora d'Empreses amb Cor de Càritas Diocesana de Barcelona

“És molt important que les empreses integrin la responsabilitat social en la seva estratègia global”

MONTSERRAT CREUS
Secretària del GIEC

Com va arribar a formar part de l'equip d'Empreses amb Cor de Càritas Diocesana de Barcelona?

La relació amb empreses sempre ha estat present a la meua vida laboral. A l'empresa privada estava en un negoci *business to business*, a Apropa Cultura creava relacions amb empreses del sector cultural. Poder optar a una plaça de relació amb empreses dins de Càritas va ser l'oportunitat definitiva per dedicar-me a allò que sempre havia fet de manera orgànica, en una entitat de primer nivell.

Quina és la part més satisfactòria del seu treball a Empreses amb Cor?

Per la part interna, poder treballar amb un equip de deu persones voluntàries que han format part del món de l'empresa i que ara destinen el seu temps de forma altruista a connectar-nos amb empreses a les quals

d'una altra manera no podríem arribar. La seva expertesa ens fa créixer com a entitat i ens aporta molt de coneixement i visions diverses per entendre el món empresarial. Per la part externa, conèixer empreses de molts tipus i veure tantes formes de col·laborar, de trobar punts en comú i crear sinergies, és un procés molt creatiu i motivador que fa que cada nova col·laboració sigui un viatge compartit entre l'empresa i el món social.

Quines són les principals dificultats que es presenten a l'hora de captar fons per a projectes socials?

Tot i que el món de la responsabilitat social és molt conegut i s'ha estès entre les empreses, encara hi ha una manca de definició clara en l'estructura de l'empresa. És molt important que les empreses integrin la responsabilitat social en la seva estratègia global, ja que afecta tots els àmbits de l'empresa, des de la gestió de les persones fins a les donacions a entitats socials, etc. El fet de no parar atenció a aquests temes de

forma estructural dificulta la captació de fons, ja que sovint moltes accions es queden en un esdeveniment puntual.

Què creu que poden aportar les empreses a la societat?

A més de donatius econòmics, les empreses poden aportar coneixement i expertesa, un voluntariat corporatiu puntual o recurrent, accions de millora d'espais, donacions concretes i necessàries per a l'entitat... Sempre tenint en compte les necessitats de l'entitat per tal que siguin aportacions vàlides i aprofitables per al projecte.

Com definiria la relació entre Càritas i les empreses amb les quals col·labora?

En general Càritas manté una bona relació amb les empreses amb les quals col·labora. També hem de tenir en compte que no sempre la col·laboració és sostinguda en el temps, ja que es dona de moltes formes: puntual, recurrent, amb serveis, amb donacions... Volem ser uns companys de viatge i que puguin trobar en nosaltres un suport en la definició de la seva acció social corporativa. Construir conjuntament amb l'empresa una manera més amable d'entendre el món i equilibrar les desigualtats. ■

A més de donatius econòmics, les empreses poden aportar coneixement i expertesa, un voluntariat corporatiu, accions de millora d'espais...

🌐 SANT FELIU DE LLOBREGAT

“Serà recordat com el Papa de les perifèries”

Tot just conèixer la notícia de la mort del papa Francesc, el bisbe Xabier Gómez va dir que “serà recordat com el Papa de les perifèries”. Francesc, deia Gómez, “ens ha ajudat a mirar als ulls de les persones migrants ja que darrere de les xifres hi ha rostres humans”. El bisbe Xabier creu que l'Església a Catalunya està en sintonia plena amb els postulats del papa Francesc sobre la migració.

🌐 GIRONA

“Tendresa, misericòrdia i perifèria han estat els accents del seu ministeri”

Mentre la diòcesi celebrava el primer aniversari de l'ordenació episcopal i inici de ministeri de fra Octavi Vilà com a bisbe de Girona, arribava la notícia de la mort del papa Francesc. “Tendresa, misericòrdia i perifèria han estat els accents del seu ministeri”, expressava el bisbe, i afegia: “Ara ens pertoca pregar per la seva ànima i pel futur de l'Església.”

🌐 LLEIDA

“Agraïm a Déu la vida d'aquest gran Pastor”

El bisbe Salvador Giménez va recordar que va ser nomenat bisbe per Francesc el 2015 i va expressar “el gran dolor per aquesta mort i, al mateix temps, l'esperança de la Resurrecció agraint a Déu la vida d'aquest gran Pastor i l'admirable testimoni que ens ha donat per predicar l'Evangeli de Jesucrist i portar la pau i la fraternitat a tothom”. El 29 d'abril es va celebrar la missa solemne per la seva ànima a la catedral.

🌐 SOLSONA

“Gràcies, papa Francesc! Preguem per tu”

Aquest és el títol de la carta que el bisbe Francesc Conesa va fer arribar a tots els diocesans, on manifestava que “la nostra pregària ha d'anar unida a una profunda acció de gràcies a Déu pels dotze anys en què ha estat pastor de l'Església. Des de l'inici del seu pontificat, va impulsar amb decisió la transformació missionera de l'Església, perquè tot estigués al servei de l'evangelització”.

🌐 TARRAGONA

“Ha estat el Papa de la misericòrdia”

Del papa Francesc, l'arquebisbe Joan Planellas destacava diversos aspectes importants: “En primer lloc, el d'una Església en sortida; en segon lloc, parlava molt de l'alegria, de la dolça i confortadora alegria d'evangelitzar, i, en tercer lloc, ha estat el Papa de la misericòrdia.” Finalment, l'arquebisbe Joan Planellas recordava que Francesc ha estat el Papa dels pobres.

🌐 TERRASSA

“El Papa sempre va estar interessat pel Seminari i la diòcesi”

En les seves paraules de record, Mons. Salvador Cristau va agrair “el ministeri generós del Sant Pare, qui em va nomenar bisbe de Terrassa”. El prelat egarenc afegia que “el Papa sempre va estar interessat pel Seminari i la diòcesi” i, finalment, també demanava “pregar per ell i per l'Església, encomanant el successor de Sant Pere”.

🌐 VIC

“Hem de pregar pel seu etern descans, a fi que la misericòrdia divina l'aculli en el seu regne”

Bisbe Romà: “La mort del sant pare Francesc —encara que sabíem de la seva fragilitat— ens ha sobtat, creant en el nostre

cor un dolor profund. Per això, no podem sinó fer memòria agraïda de tot el bé que ha fet a l'Església i al món sencer, així com també hem de pregar pel seu etern descans, a fi que la misericòrdia divina l'aculli en el seu regne.” La diòcesi va celebrar una missa funeral el 28 d'abril a la catedral de Sant Pere de Vic.

🌐 TORTOSA

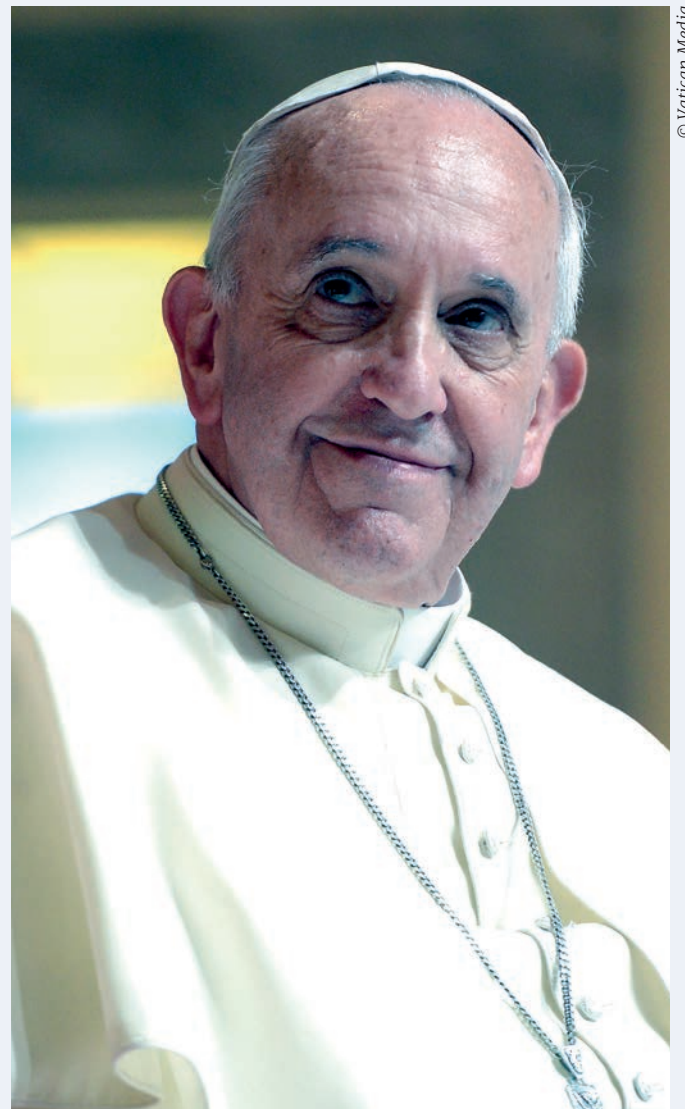
“A fe de Déu que els pobres han estat sempre al seu cor”

El bisbe Sergi Gordo va destacar que el papa Francesc “sempre ens ha impulsat a escampar arreu l'alegria de l'Evangeli, ens ha estimulat a anar a les perifèries geogràfiques i existencials, a la predilecció especial pels pobres. A fe de Déu que els pobres han estat sempre al seu cor”. Segons Mons. Gordo, Francesc també ens ha posat deures, en el sentit de continuar construint una Església sinodal, fraterna, en la qual té cabuda tothom (“tots, tots, tots”).

🌐 URGELL

“La memòria del papa Francesc perdurarà pel servei als migrants i als pobres”

El dissabte 26 l'arquebisbe Joan-Enric i el bisbe Josep-Lluís van assistir a les exèquies del Papa a Sant Pere del Vaticà. Així mateix, es va convocar els fidels a dues misses funerals el dimarts 29 d'abril: al matí a la catedral de Santa Maria de la Seu d'Urgell i al vespre a l'església de Sant Esteve d'Andorra la Vella. “La memòria del papa Francesc perdurarà pel seu servei als migrants i als pobres i per l'exemplaritat de la seva vida”, van manifestar.

© Vatican Media

A l'entorn del Primer de Maig, la JOC fundada per Joseph Cardijn a Bèlgica i que es va estendre a tot el món continua el seu camí d'evangelització

JOVES, OBRERS I CRISTIANS, 100 ANYS EN MOVIMENT

JOAN ANDREU PARRA

Un jove treballador val més que tot l'or del món." Sense el carisma, la perseverança i la visió de Joseph Cardijn (Schaerbeek, 1882-Brussel·les, 1967), el capellà belga que va ser nomenat directament cardenal sense passar per l'episcopat per Joan XXIII, és difícil imaginar l'aparició d'un dels moviments cristians més significatius del segle XX, la JOC, Joventut Obrera Cristiana, que aquest abril compleix el centenari de la seva fundació a Bèlgica el 1925.

"Joseph Cardijn era fill d'una família de classe mitjana humil. El seu pare tenia una botiga de carbó, però no era miner, no eren, per tant, estrictament de classe obrera. Una altra cosa és que Cardijn fes una opció vital pels treballadors", aclareix l'historiador Francisco Martínez Hoyos, que va ser militant de la JOC i li va dedicar la tesi doctoral: *La JOC a Catalunya. Els senyals d'una església del demà (1947-1975)*, publicada l'any 2000 a Editorial Mediterrània.

JOC Nacional de Catalunya i les Illes

Maig

**all digne i la sanitat pública
són un dret, no un negoci**

Moviments Obrers Cristians (ACO, GOAC, JOC i MIJAC)

Militants de la JOC durant la celebració de l'Assemblea de la Joventut Treballadora a l'església del Fondo, de Santa Coloma de Gramenet, el 12 de maig de 1968.

Aquesta opció vital té un moment significatiu, com el mateix Cardijn explica: “Als peus del meu pare difunt vaig fer el jurament que ha decidit tota la meua vida: ‘Pare, jo donaré la vida per la classe treballadora.’ He anat per tot el món i he parlat amb tota mena de gent per dir-los: ‘Us estimo. Jo vull morir per tots vosaltres’”. A Cardijn el preocupaven els joves treballadors i les seves condicions de vida: “Ell neix en un context d’esclat industrial, de producció massiva de diferents productes. El destí dels treballadors era anar a les fàbriques, a les mines... i allà s’embrutien perquè es perdien tots els referents afectius; era com canviar de pell, de llenguatge, de costums. I això, a en Cardijn, li dolia molt”, recorda l’exjocista Ernestina Ródenas.

Per això s’afanya a crear sindicats de planxadores, de cosidores, de noies de servei, d’aprenentes... i cap al 1919, amb uns quants joves treballadors, crea la Joventut Sindicalista, agrupació que va mutant de nom fins que a l’abril del 1925 pren el nom definitiu de Joventut Obrera Cristiana en un congrés a Brussel·les amb 200 dirigents. “La JOC sorgeix en un context de forta laïcització. Cardijn pensa que l’Església havia perdut la classe obrera i crea un moviment per evangelitzar els obrers. Això té una vessant religiosa però també política ja que estem en un context molt anti-comunista. Llavors els obrers cristians volen competir amb els obrers socialistes comunistes en el que és l’esquerra laica”, indica Martínez

Hoyos. Serà el papa Pius XI, gràcies a la perseverança de Cardijn i malgrat les reticències d’alguns jerarques, qui donarà carta de naturalesa a la JOC i es referirà als seus militants com a “missioners a l’interior”.

L’ATERRATGE DE LA JOC A CATALUNYA

“La JOC és un signe profètic en molts sentits: per la creativitat i la novetat de donar resposta al distanciament creixent entre l’Església i el món obrer, i perquè la JOC duia implícit molt de l’ADN del que, quaranta anys després, seria el Concili Vaticà II i, encara avui, en el centenari, és el llegat del papa Francesc: atenció a les perifèries, protagonisme dels laics, desclericalització, unió entre vida

i espiritualitat, compromís social i confiança en el món no cristià, sentit comunitari i sinodal...”, desgrana la directora del Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de Catalunya, Mercè Solé.

La JOC es funda a Catalunya l’any 1932 en el si de la Federació de Joves Cristians, en la subfederació obrera. “El fundador Albert Bonet volia compatibilitzar un moviment per a tots els joves, amb un altre d’especialitzat dirigit als joves de la classe obrera”, explica Martínez Hoyos. Tot això va quedar interromput l’any 1936: “Va costar molt que la JOC ressorgís després de la Guerra Civil. Hi havia, d’una banda, la JOAC, clandestina i, de l’altra, la JOAC que era el moviment oficial promogut pels bisbes. Però va arribar un moment que es van unificar.”

La dimensió internacional de la JOC va ajudar molt que a la postguerra els militants ampliessin la mirada: “Estaven en contacte amb militants de França, Bèlgica... de països democràtics. Els jocistes catalans podien veure, comparar i donar-se que viure a la Catalunya del franquisme no era gaire correcte ni normal”, assenyala Martínez Hoyos. De fet, l’actual consiliari general de la CIJOC, la Coordinació Internacional de la JOC que aplega 54 moviments nacionals de la JOC a tot el món, és el prevere català Joan Ramon Marín.

Tot aquest fil històric i els canvis socials es reflecteixen en la JOC fins avui dia. Precisament, la iniciativa Església pel Treball Decent amb motiu del Primer de Maig denuncia les creixents dificultats que afronten

La JOC de Catalunya i les Illes ha celebrat la Setmana Santa a la casa d’espiritualitat Santa Maria de Lavern, a Subirats, amb el lema “Cent anys sent joves”.

els joves per accedir a una feina decent i a una vida en condicions dignes. La hiperformació, l'inici tardà a l'ocupació, els salaris insuficients i la precarietat, a més de lluitar el futur, afecten profundament la salut mental i emocional dels joves. Algunes dades ens situen: només el 14,8% dels joves han aconseguit independitzar-se el primer semestre del 2024, el salari mitjà d'un jove se situa en 1.048 euros, el lloguer mitjà puja a 1.072 euros, tres de cada 10 persones joves a Espanya es troben en risc de pobresa, els joves en situació d'atur són 434.400 el 2024 (taxa d'atur juvenil 24,90% i 26,8% en els joves menors de 25 anys).

LA CLAU: ELS MILITANTS

Si bé Cardijn va proporcionar la idea i el mètode, els autèntics protagonistes de la JOC són els joves: “La JOC és un moviment autogestionat de joves per a joves, aquesta és la clau. Al meu barri de Torre Baró cada any fem el pessebre vivent i fem algunes reivindicacions en relació amb la realitat del barri. Continua tenint sentit trobar-nos i reivindicar millores i canvis socials”, argumenta el president de la JOC Nacional de Catalunya i les Illes, Jordi Carrasco. Aquest jove va arribar-hi des del MIJAC (Moviment Infantil de la Pastoral Obrera) i també els pares havien format part de la JOC.

Aquest és un fet comú en bastants militants de l'actual seixantena (a la resta de l'Estat hi ha uns 130 militants) distribuïts entre les diòcesis de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu i

“alguna realitat d'extensió a Tarragona”. “Els meus pares eren persones molt arrelades al barri i havien estat a la JOBAC [veure requadre]. La JOC vol fer acció allà on vivim, en ambients molt obrers, en el meu cas de Badia del Vallès. La JOC i la parròquia van tenir un paper molt important a l'hora de reclamar serveis, condicions de vida millors pel barri, que més endavant esdevindria una ciutat. Els antics militants de la JOC continuen sent gent molt activista i reivindicativa allà on viuen”, valora la militant i periodista Aina Argueta.

Aquesta realitat numèrica de la JOC actual, sensiblement inferior a la d'altres moments històrics, té diverses raons: “Es parla del fet que els joves són més individualistes, que estan més lligats a les xarxes socials, la pandèmia i la salut mental també ha fet molt de mal... No en tinc les claus, però, sobretot, el que ara ens toca és acompanyar aquesta realitat de joves obrers tal com és”, assegura el consiliari general de la JOC i prevere diocesà, Miquel Álvarez. Aquí servien les paraules que el papa Francesc va adreçar als missioners de Mongòlia on els catòlics són una ínfima minoria: “Germans, germanes, no tinguin por dels números reduïts, dels èxits que no arriben, de la rellevància que no apareix. No és aquest el camí de Déu.”

En aquest sentit, Martínez Hoyos fa una crítica constructiva: “Cardijn volia conquerir el món. La JOC neix per arribar, no a uns quants joves de la classe obrera, sinó a tota la classe obrera” i apunta la necessitat de “renovació i flexibilitat”, tot recordant

EL 28 DE JUNY, TOTS A MONTSERRAT!

La celebració del centenari de la JOC tindrà la cita més rellevant el dissabte 28 de juny a Montserrat, en el marc del Mil·lenari de l'abadia benedictina. Taules rodones sobre les opcions del moviment, la visió històrica, objectes de record, l'Eucaristia i un acte de cloenda, són algunes de les activitats a les quals és convidada tota la gent que ha passat pel moviment, simpatitzants, els militants actuals i membres d'altres moviments de la Pastoral Obrera que estan ajudant a l'organització. S'espera poder-hi convocar unes 500 persones.

La relació dels jocistes amb Montserrat ve de lluny. Els abats Aureli M. Escarré, Gabriel M. Brasó o Cassià Just “han estat bons amics de la JOC, precisament perquè els dirigents jocistes els han anat a trobar amb més o menys freqüència, i també perquè tots aquests abats han estat sensibles als anhels i preocupacions dels joves treballadors”, relata Josep Castaño, a *Memòries sobre la JOC a Catalunya, 1932-1970*. Va tenir un cert ressò l'homilia que l'abat Escarré va fer en la diada de Sant Jaume del 1964 en una trobada de jocistes de tot l'Estat a Montserrat. L'abat reconeixia als jocistes la seva “lluïta per obtenir la justícia”, la manca de comprensió per part d'algun bisbe i els mostrava la seva “veneració” per haver patit “persecució”. Escarré ja havia fet vuit mesos abans les polèmiques declaracions sobre el règim franquista al diari *Le Monde*.

L'any 1963, Cardijn va anar a Oviedo, al congrés de la branca masculina i femenina de la JOC. “Ens hi vam fer una foto. Era engrescador. Tenia una força...”, recorda Ernestina Ródenas, a la foto és la jove de la dreta dempeus i de braços plegats.

ERNESTINA RÓDENAS
 “El destí dels treballadors era anar a les fàbriques, a les mines... i allà s’embrutien. I això, a en Cardijn, li dolia molt”

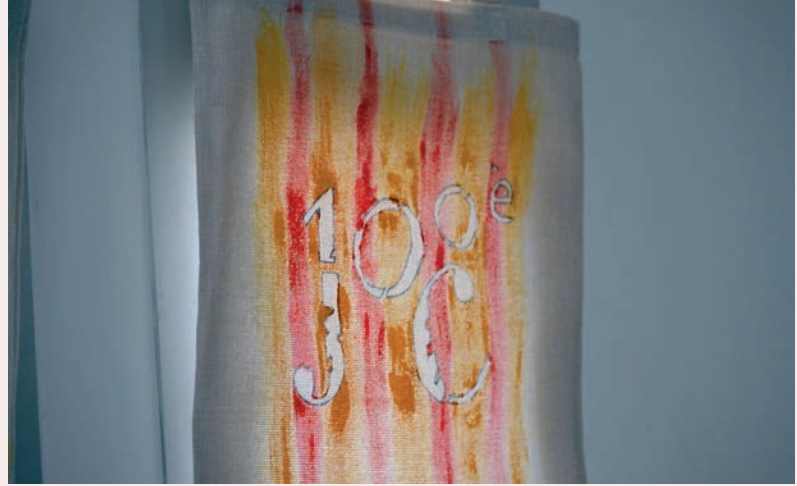
FRANCISCO MARTÍNEZ HOYOS
 “Cardijn pensa que l’Església havia perdut la classe obrera i crea un moviment per evangelitzar els obrers”

MERCÈ SOLÉ
 “La JOC duia implícit molt de l’ADN del que, quaranta anys després, seria el Concili Vaticà II i, encara avui, en el centenari, és el llegat el papa Francesc”

JORDI CARRASCO
 “La JOC és un moviment autogestionat de joves per a joves, aquesta és la clau. Continua tenint sentit trobar-nos i reivindicar millores i canvis socials”

AINA ARGUETA
 “Els antics militants de la JOC continuen sent gent molt activista i reivindicativa allà on viuen”

JOBAC, l’alternativa temporal a la JOC en crisi

Aina Argueta

La JOBAC (Joves Cristians de Barris Obrers i Ambients Populars) va ser un moviment de joves cristians que va tenir una àmplia presència a Barcelona i el seu entorn entre els anys 1974 i 1992, moment en què es va fusionar amb la JOC i va desaparèixer. Neix en el context que la JOC encara acusava les conseqüències de la crisi que va afectar l’Acció Catòlica i els moviments especialitzats en la dècada dels seixanta després que bisbes com José Guerra Campos o Casimiro Morcillo (secretari i president, respectivament, de la Conferència Episcopal Espanyola) l’acusessin de polititzar-se.

“El més fascinant de la JOBAC és el fort arrelament en el lloc de vida, és a dir, el barri com a lloc de referència, i no pas el lloc de treball. La vinculació de la JOBAC a les parròquies és una característica molt forta i també l’arrelament a les classes populars”, observa Josep Lligadas, autor de *La JOBAC, una proposta eclesial i social* (CPL, 2023). “Els orígens de la JOC i la JOBAC són les intuïcions bàsiques que Cardijn havia formulat: que els mateixos joves cridin d’altres joves a formar part del moviment, és a dir, que l’evangelització dels joves es faci a través dels joves i que es faci sobretot partint d’allà on es realitzi la seva vida. El més lògic era que els moviments s’ajuntessin. I es va fer”, conclou Lligadas.

una època de militància als anys 90 “molt exigent, amb moltes reunions i un purisme exagerat”: “Són, de vegades, moltes hores de reunions, ens pesa molt l’estructura històrica; d’això se n’ha parlat per tal de trobar noves maneres, però encara hi ha una exigència forta com a moviment”, admet Álvarez.

Les anomenades *campanyes* estructuren el curs i l’acció militant de la JOC: “Cada dos anys, ens apleguem tots els militants i pensem en els nequits que tenim. Les campanyes van

amb la realitat que la pròpia militància viu i se n’adona que s’ha de tractar i s’ha d’exigir un canvi en aquesta realitat. Aquest any, la campanya és per exigir una educació millor: més digna i més accessible”, explica Argueta. Campanyes anteriors han estat sobre els refugiats, la feina digna o la salut mental.

Un fonament de la JOC són els consiliaris: “Estem acompanyant grups, comissions i el treball que es fa. Moltes vegades l’acompanyament és la presència sense parlar

necessàriament. A les assemblees, malgrat que els consiliaris no tenim vot, sí que tenim veu, ja que de vegades pots donar algun apunt, consell o una paraula que pugui il·luminar alguna situació”, apunta Álvarez. Tot i que en el passat aquesta figura era exclusivament un prevere, “actualment, tenim bastants laics que també acompanyen. Entre tots, al final, podem fer aquest servei a l'Església”.

LA JOC, PLANTER DE COMPROMESOS

El sociòleg Joan Costa al volum *Dels moviments d'Església a la militància política* (Editorial Mediterrània, 1997) fa constar el paper d'alguns moviments d'Església, entre els quals hi ha la JOC, en la formació d'un nombre important de persones que s'han dedicat a la política, al sindicalisme i al moviment veïnal a Catalunya: “La JOC ha estat un moviment educatiu, una escola de militància. El moviment no et diu on has de militar, però fa que et plantejis quin és el millor lloc on pots ser per comprometre't amb la classe treballadora”, subratlla Martínez Hoyos.

L'historiador també destaca una altra aportació: “Fer que ser d'esquerres i cristià no sigui una cosa contradictòria. En qualsevol llibre sobre la segona República, es parlava del *problema religiós*. Hi havia un anticlericalisme molt fort i la qüestió religiosa era un tema molt conflictiu. En canvi, a la transició democràtica, l'anticlericalisme ja no hi és. Això és en part pel procés de la secularització, però en part també perquè els militants cristians s'han guanyat l'estima de militants laics i s'ha demostrat que ser cristià no vol dir ser traïdor a la classe obrera.”

“Les conseqüències de la JOC van ser altament positives: joves compromesos en tasques sindicals, a l'empresa i al sindicat, solidaritat mútua, participació en entitats i partits per dignificar la vida dels treballadors. I, en la tasca eclesial, millor comprensió i interiorització de la Paraula de Déu, formació cristiana, etc.”, destaca Mercè Solé. Que conclou: “A Catalunya la JOC ha viscut etapes atzaroses, fruit de la història política i eclesial. Però ha marcat intensament la vida de joves de moltes generacions, arreu de tot el territori.” ■

EL MÈTODE DE LA REVISIÓ DE VIDA

“Els principis generals d'una doctrina social es porten a la pràctica habitualment per mitjà de tres fases: primera, examen complet del veritable estat de la situació; segona, valoració exacta d'aquesta situació a la llum dels principis, i tercera, determinació del que és possible o obligatori per aplicar els principis d'acord amb les circumstàncies de temps i de lloc. Són tres fases d'un mateix procés que acostumen a expressar-se amb aquests tres verbs: *veure, jutjar i actuar*. D'aquí se segueix la gran conveniència que els joves no sols reflexionin sobre aquest ordre d'activitats, sinó que, a més, en el possible, ho practiquin en la realitat” (*Mater et magistra*, n. 236-237).

En l'encíclica del papa Joan XXIII ja podem constatar com l'Església adopta el mètode de la Revisió de vida creat pel fundador de la JOC, Joseph Cardijn. “El mètode de la Revisió de vida va començar essent una cosa específica de la JOC però després la van adoptar els moviments d'Acció Catòlica i tota l'Església”, destaca l'historiador Francisco Martínez Hoyos. A banda, Cardijn va desenvolupar les tres veritats: *veritat de fe*, que és el que l'Evangelí proposa; *veritat d'experiència*, el que estem vivint i *veritat de mètode*, el que proposa l'Evangelí no es correspon al que estem vivint així que cal treballar per transformar-ho.

La primera immobiliària amb valors cristians de Catalunya

PROMOCIÓ

Vengui el seu immoble amb nosaltres i li regalem l'IBI de tot l'any, el certificat energètic i la cèdula d'habitabilitat.

- **Compra i venda d'immobles (cases, pisos, locals)**
- **Administració de finques**
- **Lloguer de cases i pisos (estem especialitzats en lloguer per temporada)**
- **Comprem edificis (no importa l'estat en què estiguin)**

936 170 916
616 854 891
696 620 072

joan@hkinvest.es
marian@hkinvest.es

<https://hkinvest.es/>

Carrer d'Europa 8, Barcelona
(darrere d'El Corte Inglés - María Cristina)

Una de les paraules clau del papa Francesc ha estat la paraula “diàleg”, fonament de la sinodalitat

Memòria agraïda

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, el papa Francesc ens deixà el proppassat dilluns de Pasqua. En la memòria agraïda pel seu extraordinari ministeri com a Successor de Pere, voldria presentar-vos alguns dels seus trets pastorals, que coincideixen amb els de sant Pau VI, el Papa que portà a bon terme el Concili Vaticà II.

Abans de tot, el pontificat de Pau VI va representar l'inici de la fi de l'eurocentrisme eclesial, que ha culminat amb el papa Francesc. Bergoglio ens va venir de la perifèria del món, i va esdevenir, a més, el primer Papa de l'hemisferi sud i el primer no europeu després del siri Gregori III, mort l'any 741. En els últims decennis s'ha dibuixat un mapa eclesial en el qual Europa constitueix l'excepció dins una situació de catolicisme emergent a l'Àfrica i a l'Àsia, mentre que Amèrica para el cop davant el fenomen complex del neoprotés-

tantisme. Pau VI fou el primer Papa de la història que visità els cinc continents. S'obriren noves vies per al papat, que foren continuades pels seus successors i han culminat amb el papa Francesc.

En les seves principals exhortacions, Pau VI parlà de l'alegria de l'anunci de l'Evangelí, tot i les dificultats i haver d'anar a contracorrent. Es tracta de “la dolça i confortant alegria d'evangelitzar” (EG 9-13), expressió que el papa Francesc va treure de l'*Evangelii nuntiandi* de Pau VI (n. 80).

Una de les paraules clau del papa Francesc ha estat la paraula *diàleg*, fonament de la sinodalitat. Ens recorda la primera encíclica de Pau VI, *Ecclesiam suam*, que ha passat a la història com la gran encíclica del diàleg eclesial. Tant per al papa Francesc, com per a Pau VI, l'anunci fonamental que cal comunicar és el diàleg de Déu cap a nosaltres; és a dir, en paraules de Francesc, “l'amor personal de Déu que es va fer home, es va lliurar per nosaltres i viu oferint la seva salvació i la seva amistat” (EG 128). Les característiques supremes d'aquest col·loqui salvador han de reproduir-se en el diàleg entre l'Església i la humanitat.

El papa Francesc ha volgut una Església *samaritana*, servidora, pobre. És el que explicitava Pau VI quan en el seu viatge a l'ONU es preguntava què podia aportar l'Església al conjunt de les nacions. I responia: l'Església és “experta en humanitat”. Poc més tard, en la clausura del Concili dirà que “l'antiga història del samarità ha estat el model de l'espiritualitat del Concili” (n. 8). De fet, Pau VI mateix havia demanat consell a tot el poble cristià sobre com s'havia de desenvolupar aquest model de servei, i apel·lava al “sentit de la fe” del poble cristià, “com a veu autoritzada que interpreta els millors impulsos amb què batega l'Esperit de Crist en la santa Església”, per tal que expliciti “com avui, tant pastors com fidels han d'educar el llenguatge i la conducta d'acord amb la pobresa”. El paradigma del bon samarità, que Pau VI va proposar com a icona d'allò que l'Església havia de ser, es formulà a l'Assemblea Llatinoamericana de Puebla (1979) amb l'expressió *samaritaneïtat*, un llenguatge d'abast universal, que recuperà el papa Francesc en el seu Magisteri, ell que també ha volgut “una Església pobre i per als pobres” (EG 198).

Ben vostre. ■

En aquest moment de dol, elevem la nostra pregària pel repòs etern del Papa, donant gràcies a Déu per la seva vida i el seu ministeri

Ha mort el papa Francesc

SALVADOR GIMÉNEZ
Bisbe de Lleida

Amb gran tristesa, però també amb una profunda gratitud al Senyor, us adreço aquestes paraules en nom de tota la diòcesi de Lleida davant la mort del Sant Pare, el papa Francesc, aquest dilluns 21 d'abril del 2025, als 88 anys, a la Ciutat del Vaticà. Des del primer moment del seu pontificat, el 13 de març del 2013, el papa Francesc ha estat un signe viu de misericòrdia, proximitat i renovació per a tota l'Església i per al món.

Jorge Mario Bergoglio, el primer Papa llatinoamericà i el primer de la Companyia de Jesús, ens ha deixat un llegat inesborrable. La seva manera de ser, humil, senzilla i profundament evangèlica, ha tocat el cor de creients i no creients d'arreu del món. El seu somriure, la seva paraula clara, la seva denúncia profètica de les injustícies i la seva voluntat ferma de posar els pobres al centre del camí cristià han estat una llum enmig de les tenebres del nostre temps.

El papa Francesc ha encarnat l'Evangelí amb gestos quotidians i valents. Ha obert portes que feia temps que estaven tancades, ha fet de l'acollida una bandera i ha promogut una Església "en sortida", capaç de sortir de les seves pròpies seguretats per arribar a les perifèries, tant geogràfiques com existencials. El seu anhel de renovació no ha estat un projecte teòric, sinó una crida constant a la conversió personal i comunitària, amb una atenció especial a la sinodalitat, al diàleg i a la inclusió.

Entre els grans llegats que ens deixa, destaca el Sínode sobre la Sinodalitat, que ha marcat un camí obert cap a una Església més participativa, escoltadora i corresponsable. Aquesta iniciativa, que encara continua donant fruits, ha implicat milers de fidels de tots els continents en una reflexió conjunta sobre com caminar junts com a Poble de Déu. La sinodalitat no ha estat per ell una moda o una estructura nova, sinó una manera profunda de viure l'Evangelí, des de l'escolta de l'Esperit i dels germans.

També cal destacar la seva aposta per una espiritualitat centrada en l'alegria de l'Evangelí, tal com ja expressava en la seva primera exhor-

tació apostòlica, *Evangelii gaudium*. Aquesta alegria ha estat el fil conductor de molts dels seus escrits i gestos, així com l'eix central de l'Any Sant que ell mateix havia convocat per al 2025: el Jubileu de l'Esperança. Amb aquest jubileu, el papa Francesc volia convidar tota la humanitat a aixecar la mirada amb confiança, malgrat les crisis globals, i a redescobrir l'esperança cristiana com a força transformadora del món. Sembla especialment significatiu que el Papa ens hagi deixat justament durant aquest Any Sant.

En aquest moment de dol, elevem la nostra pregària pel repòs etern del Papa, donant gràcies a Déu per la seva vida i el seu ministeri. Que la seva ànima reposti en la pau del Senyor que tant va estimar i anunciar. I que la seva memòria segueixi inspirant-nos a ser una Església humil, propera, missionera i sinodal, tal com ell somiava.

Des del Bisbat de Lleida, ens unim a tota l'Església universal en aquest moment històric. Convido tots els fidels a participar en les celebracions litúrgiques que oferirem en sufragi del Papa Francesc, i a continuar pregant pel nou camí que el Senyor obrirà per a la seva Església.

En Crist, nostra esperança. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Déu es pot penedir?

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

En alguns passatges de l'AT se'ns diu que Déu es penedeix. És el cas de Gn 6,6: “El Senyor s'entristí i es penedí d'haver-los creat”; d'Ex 32,14: “Llavors el Senyor es va penedir de l'amenaça que havia pronunciat contra el seu poble”, o de Jr 26,19: “El Senyor es va penedir del càstig amb el qual els havia amenaçat.”

Déu es pot penedir, però? És a dir, si “penedir-se” vol dir corregir una decisió anterior, llavors la nostra pregunta en comporta necessàriament una altra: Déu es pot equivocar? És clar que la resposta és que no, Déu no es pot equivocar, si s'equivoqués ja no seria Déu. Nm 23,19 ens diu: “Déu no es pot desdir.” Per tant, els seus “canvis de plans” no tenen com a causa l'error. Però, novament, llavors, si Déu no es pot equivocar, com es pot penedir?

D'entrada, cal fer notar que als éssers humans ens resulta impossible abastar amb la nostra intel·ligència tot el que és Déu, tan sols ens hi podem apropar i, a causa de la nostra finitud, només ho podem fer des de les nostres categories i verbalitzacions. Per això, traslladem a Déu les nostres actituds, tot i que no sempre amb encert. N'hi ha prou de reconèixer que la nostra justícia, i fins i tot les nostres injustícies de rancúnies, odis i venjances, les imposen a les nostres imatges deformades de Déu.

Algunes traduccions, per salvar aquest “escull” del “penediment” de Déu, ho han traduït per “Déu es va lamentar”. Però el mateix Antic Testament ens presenta una expressió més propera i que presenta menys problemes: “Déu es va commoure” (2Cr 33,13), expressió que encara apareix en més ocasions, referides a Jesús, als evangelis.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Pastura les meves ovelles

CONCEPCIÓ HUERTA

Biblista

Il·lustració:
Glòria Monés

“Simó, fill de Joan, m'estimes?” En l'escena central del capítol vint-i-u de Joan, que llegim avui, per tres vegades Jesús adreça aquesta pregunta a Pere. La triple afirmació del seu amor per Jesús es contraposa a les seves tres negacions anteriors (Jn 18.17.25.27). Per tres vegades, també, Jesús l'insta a pasturar les seves ovelles. Finalment, li anuncia: “Quan eres jove et cenyies tu mateix i anaves on volies, però quan siguis vell obriràs els braços i un altre et cenyirà per portar-te allà on no vols.” Després d'aquestes paraules, Jesús afegeix: “Segueix-me.”

Proclamem aquest relat, el tercer Diumenge de Pasqua del 2025, com moguts encara per la mort de Francesc, que des de la càtedra de sant Pere pasturarà durant dotze anys les ovelles de Jesús, entre les quals ens volem comptar. L'anunci que Jesús hi fa al·ludeix a la mort martirial de Pere. Si el referim avui al papa Francesc, podria ser-li també aplicat. El dia 9 de març del 2013, el cardenal Jorge Mario Bergoglio tenia el bitllet comprat i l'equipatge fet per tornar a l'Argentina, segons ell explica en la seva autobiografia titulada *Esperança*. Tanmateix, quatre dies més tard, el 13 de març, la Providència li havia preparat un altre destí. Elegit Papa, el cardenal argentí —no vell, però sí gran— es quedà a la Santa Seu per “seguir” Jesús com a Bisbe de Roma i timoner de la barca eclesial. Ho ha fet fins al seu darrer alè.

En la primera part de l'evangel·li d'avui (Jn 21,1-14) el Ressuscitat s'apareix per tercera vegada a un grup de deixebles, pescadors, entre els quals Simó Pere i “aquell deixeble que Jesús estimava”, el primer a reconèixer el Ressuscitat. La presència de Jesús fa que el seu esforç com a pescadors obtingui un resultat inaudit: “Pere va estirar cap a terra la xarxa plena de peixos: eren cent cinquanta-tres peixos grossos”, amb tot, la xarxa no es va esquinçar (Jn 21,11). L'escena ens evoca la primera crida de Jesús als deixebles: “Veniu amb mi i us faré pescadors d'homes” (Mt 4,19).

Confiem que el pontificat de Francesc haurà contribuït a omplir grans xarxes de persones de tota condició que, gràcies al seu testimoni de vida i al seu magisteri, hauran estat atretes pel Pare cap a Jesús, amb una fe pasqual, tal com el Papa assenyalava en la seva darrera homilia, la del dia de Pasqua: “La Pasqua ens lliura al moviment, ens empenya a córrer com Maria Magdalena i com els deixebles; ens convida a tenir uns ulls capaços de ‘veure més enllà’, a entreveure Jesús, el Vivent, com el Déu que es revela i encara avui es fa present, ens parla, ens precedeix, ens sorprèn... Cada dia podem experimentar la pèrdua del Senyor, però cada dia podem córrer a buscar-lo de nou, sabent amb certesa que el podem trobar i ens il·luminarà amb la llum de la seva resurrecció.” ■

Diumenge III de Pasqua

Lectura primera

Ac 5,27b-32.40b-41

*Nosaltres en som testimonis,
i n'és també testimoni l'Esperit Sant*

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquells dies els apòstols comparegueren davant el sanedrí, i el gran sacerdot començà així el seu interrogatori: “Us vam prohibir severament d'ensenyar res més en el nom de Jesús, però vosaltres heu omplert Jerusalem de les vostres doctrines i voleu fer-nos culpables de la sang d'aquest home.” Pere i els apòstols contestaren: “Obeir Déu és primer que obeir els homes. El Déu dels nostres pares ressuscità Jesús, que vosaltres havíeu mort penjant-lo en un patíbul. La dreta de Déu l'ha enal·lit com a Capdavanter i Salvador, per concedir al poble d'Israel la conversió i el perdó dels pecats. Nosaltres en som testimonis, i n'és també testimoni l'Esperit Sant que Déu ha donat a tots els qui l'obeeixen.” Ells prohibiren als apòstols de parlar més en nom de Jesús, i els deixaren anar. Els apòstols es retiraren del tribunal del sanedrí, contents que Déu els considerés dignes de ser maltractats pel nom de Jesús.

Evangelí

Jn 21,1-19

*Jesús s'acostà, prengué el pa i els el donava.
Igual va fer amb el peix.*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

En aquell temps, Jesús encara s'aparegué als deixebles vora el llac de Tiberíades. L'aparició fou així. Es trobaven plegats Simó Pere, Tomàs el Bessó, Natanael, de Canà de Galilea,

Salm responsorial

29

Amb quin goig us exalço, Senyor!
m'heu tret a flor d'aigua quan m'ofegava, i no heu permès que se n'alegrin els enemics.

Senyor, m'heu arrencat de la terra dels morts,
quan ja m'hi enfonsava, m'heu tornat a la vida.

R. Amb quin goig us exalço, Senyor!

Canteu al Senyor, els qui l'estimeu,
enaltiu la seva santedat.

El seu rigor dura un instant;
el seu favor, tota la vida.

Cap al tard tot eren plors,
l'endemà són crits de joia. R.

Escolteu, Senyor, compadiu-vos de mi;
ajudeu-me, Senyor.

Heu mudat en joia les meves penes,
Senyor, Déu meu, us lloaré per sempre. R.

els fills de Zebedeu i dos deixebles més. Simó Pere els digué: “Me'n vaig a pescar.” Els altres li respongueren: “Nosaltres també hi venim.” Sortiren tots i pujaren a la barca, però aquella nit no pescaren res.

Quan ja clarejava, Jesús s'aturà vora l'aigua, però els deixebles no el reconegueren. Ell els digué: “Nois, no teniu res per a menjar?” Li contestaren: “No.” Els digué: “Tireu la xarxa a la dreta de la barca i pescareu.” Ho feren així i ja no la podien treure de tant de peix com hi havia. Llavors aquell deixeble que Jesús estimava diu a Pere: “És el Senyor.” Així que Simó Pere sentí aquestes paraules, es posà la roba que s'havia tret i es llançà a l'aigua. Els altres deixebles,

Lectura segona

Ap 5,11-14

*L'Anyell que ha estat degollat
és digne de rebre tot poder*

Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan

Jo, Joan, tot mirant la visió vaig sentir les veus d'una multitud d'àngels que rodejava el tron de Déu, junt amb els vivents i els ancians. Eren milers i miríades de miríades que cridaven: “L'Anyell que ha estat degollat és digne de rebre tot poder, riquesa, saviesa, força, honor, glòria i lloança.” Després vaig sentir totes les criatures que hi ha al cel, a la terra, sota la terra i al mar, totes les que hi ha en aquests llocs, que deien: “Al qui seu al tron i a l'Anyell sigui donada la lloança, l'honor, la glòria i el poder pels segles dels segles.” Els quatre vivents responien: “Amén.” I els ancians es prosternaren adorant.

Al·leluia

*Crist, el creador de totes les coses, ha ressuscitat
i s'ha compadit del llinatge humà.*

que eren només a uns noranta metres de terra, vingueren amb la barca, estirant la xarxa plena de peix.

Quan baixaren a terra veieren un foc, amb peix i pa coent-se sobre les brases. Jesús els diu: “Porteu peixos dels que acabeu de pescar.” Simó Pere pujà a la barca i estirà cap a terra la xarxa: hi havia cent cinquanta-tres peixos grossos. Tot i haver-hi tant de peix, la xarxa no s'esquinçà. Jesús els digué: “Veniu a esmorzar.” Cap dels deixebles no gosava preguntar-li qui era; ja ho sabien, que era el Senyor. Jesús s'acostà, prengué el pa i els el donava. Igual va fer amb el peix. Era la tercera vegada que Jesús s'apareixia als deixebles després de ressuscitar d'entre els morts. [...] ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC C; FERIA I
TEMPS DE PASQUA
SALTERI: SETMANA 3

Maig

4. DIUMENGE

III Diumenge de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 5,27b-32.40b-41 / Salm 29 / Apocalipsi 5,11-14 / Joan 21,1-19
SANTORAL: beat Ceferí Jiménez Malla (el Pelé), mr.; Florià, mr.; Gotard, b.; Silvà, b. i mr.

5. DILLUNS

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 6,8-15 / Salm 118 / Joan 6,22-29. A Lleida: **beat Salvi Huix i Miralpeix, b. i mr. (MO), Vermell**
SANTORAL: Amador, prev. i mr.; Àngel de Sicília, prev.; Irene, vg. i mr.; beat Salvi Huix, b. i mr.

6. DIMARTS

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 7,51-8,1a / Salm 30 / Joan 6,30-35
SANTORAL: Beneta, vg. i mr.; Domènec Savio; beat Francesc de Laval, b.; commemoració de sant Joan ante Portam Latinam, mr.; Justí, prev.

7. DIMECRES

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 8,1b-8 / Salm 65 / Joan 6,35-40
SANTORAL: Benet II, p.; Gisela, rel.; Sixt i Eovald o Hou, mrs.

8. DIJOUS

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 8,26-40 / Salm 65 / Joan 6,44-51
SANTORAL: Bonifaci IV, p.; Eladi, b.; beat Jeremies de Valàquia, rel.; beat Lluís Rabatà, prev.

9. DIVENDRES

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 9,1-20 / Salm 116 / Joan 6,52-59
SANTORAL: Casilda, vg.; Caterina de Bolonya, vg.; Gregori de Berrueza, b.; Pacomi, ab.

10. DISSABTE

Sant Joan d'Àvila, prev. i Dr. de l'Església (MO), Blanc. Lectures: Fets 9,31-42 / Salm 115 / Joan 6,60-69. A Tortosa: **Mare de Déu dels Desemparats (F), Blanc**
SANTORAL: Antoni de Florència, b.; Beatriu, vg.; Damià de Molokai, prev.

El Sant 5 de maig

Àngel de Sicília

Sant Àngel de Sicília, també anomenat Àngel de Jerusalem, és considerat un dels primers membres de l'Orde del Carme. Els seus pares eren jueus de Jerusalem que es van convertir al cristianisme després d'una visió de la Mare de Déu, on els va dir que el Messies que esperaven ja havia vingut i havia redimit el seu poble, i els prometé dos fills, que creixerien com oliveres esplendoroses als cims del Carmel —l'un com a patriarca i l'altre com a màrtir gloriós. Des de petits, els bessons van mostrar grans dots tant mentals com espirituals i, quan tenien divuit anys, van ingressar a l'Orde del Carme. Després de viure cinc anys com a ermità al mont Carmel, Déu se li aparegué a Àngel i li

manà anar a Sicília, on posteriorment seria martiritzat. El sant obeí immediatament la crida. Durant el seu viatge convertí molts pelegrins, tant amb la seva predicació com amb els seus miracles. A Palerm, més de dos-cents jueus demanaren el baptisme gràcies a la seva eloqüència. Aquestes conversions despertaren la fúria d'un home anomenat Berengari perquè Àngel havia convertit la seva amant. Quan el va veure a la localitat de Licata (Sicília) predicant davant d'una multitud, irrompé entre la gentada i l'apunyà. Ferit de mort, aquell 5 de maig del 1225 el sant caigué de genolls, pregant pel poble, però especialment pel seu assassí. És el patró de Licata, i és venerat a tot Sicília.

RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

El papa Francesc ha viscut pel Senyor i en el servei de l'Església i ara entrarà en el goig del seu Senyor

Ha beneït l'Església i el món i se n'ha anat

Se n'ha anat amb el Senyor en el gloriós dia de Pasqua. El papa Francesc ens ha deixat i encomanem a la misericòrdia de Déu la seva vida i el seu pontificat. Durant dotze anys ha acompanyat la vida de l'Església i presidint com a Bisbe de Roma la comunió de totes les Esglésies. La seva vida donada al servei petrí, la seva consumació en l'ancianitat i malaltia fins al darrer dia forma part dels trofeus de la Pasqua i ha proclamat el poder i la força de la resurrecció del Senyor. El papa Francesc ha viscut pel Senyor i en el servei de l'Església i ara entrarà en el goig del seu Senyor, en la veritable alegria *sense causa precedent* i que és donada pel Senyor mateix, en la vida eterna. Així ho esperem i així ho puguem.

La història amb perspectiva valorarà el pontificat del papa Francesc, amb el seu magisteri. També valorarà les seves opcions per una Església oberta al món i en sortida, en èxode permanent de si mateixa. Una Església dialogant i que fa camí, a la llum del Senyor, sinodalment. L'Església sempre anirà a les perifèries perquè allí troba el seu Senyor. Els pobres seran sempre en el seu cor. Església que no espera només que vinguin els pobres, sinó que els va a cercar allà on són i s'hi fa present. D'aquí la voluntat de Francesc de fer-se present en els països més pobres i llunyans de la terra. En els mons on la dignitat humana és menyspreada i descartada —qui no recorda la visita a Lampedusa? Qui no recorda la imatge del Papa en plena pandèmia solitari a la plaça de Sant Pere assumint el dolor de la hu-

manitat en aquells moments tan incerts o les seves llàgrimes en la seva pregària a la Immaculada pel desastre i el dolor d'Ucraïna?

Ens ha ensenyat també que l'Església serà sensible i guardiana de la creació, de la casa comuna, perquè sap que tot ha estat creat per Crist i destinat a Crist, plenitud de la humanitat. Ha eixamplat la Doctrina Social de l'Església amb els postulats de l'ecologisme integral.

Tots aquests temes formen ja part per sempre del magisteri de l'Església.

No oblidem la dimensió espiritual de la vida del papa Francesc. El que d'ell no era visible, la seva pregària. Ell que s'aixecava abans de l'albada per mantenir oberta la porta del seu cor a la pregària. El seus sofriments interiors, la seva oblació *per més servir i més estimar*. Tot el que va patir per l'Església i per les persones descartades. La seva voluntat de fer sempre la bona elecció i viure sempre en el discerniment espiritual. Els grans moviments eclesials sempre neixen del silenci d'un cor il·luminat per l'Esperit Sant.

Decididament, el papa Francesc era un orant, un sentinella de l'aurora. El millor del seu cor està en la preciosa encíclica, donada com a testament espiritual a tota l'Església: *Dilexit nos*. La mort d'un Papa és trista, però no és traumàtica. No ho pot ser de cap manera, perquè la missió de Pere continua en l'Església. Només hem de desitjar que sigui un home de Déu, espiritual i no mundà. La missió i el lloc del Papa és humanament impossible, només pot ser viscuda com a possible per la gràcia. ■

Records inoblidables amb el Papa

Albert Carol Guerrero s'ha trobat amb el papa Francesc en diverses ocasions.

ALBERT CAROL GUERRERO

Tinc 53 anys i soc de Vilanova del Camí (Barcelona). Pateixo minusvalidesa física des del naixement, de mans i peus. Porto cinquanta operacions. Vaig superant la vida amb fe i esperança. Les meves ganes de viure són immenses; ara estic esperant dues operacions més...

L'any 2015 vaig estar a Casa Santa Marta amb el papa Francesc en audiència privada. En un dels salons, vam trencar el protocol, em va abraçar i vam prendre un cafè. Vam estar quaranta-cinc minuts a soles. Es va interessar per la meua salut i per la meua vida en general. Des de llavors he pogut estar amb ell en quatre ocasions més a Roma. Audiències públiques, sempre convidat, i en una missa a Casa Santa Marta.

La meua història amb el Papa és immensa i plena de records inoblidables. Sempre quan m'operen, el seu personal es posa en contacte amb mi per saber com estic i per

convidar-me a tornar a Roma. Soc una persona que he pogut conèixer molts polítics, futbolistes, cantants... Però el papa Francesc i la reina Sofia han marcat la meua vida.

Havia de viatjar a Roma per al funeral, però no he pogut per la meua propera operació; tinc novament problemes per caminar... El papa Francesc ha estat un home que va estimar el món i sobretot els necessitats i malalts com jo. El Papa se n'ha anat, però la seva identitat continuarà viva en molts cors, també en el meu.

El Papa ha obert l'Església a tothom d'una manera especial. Es preocupava pels emigrants, els refugiats, els afectats per la dana... Era un Papa de referència. El que més em va captivar d'ell és que representava un trosset de cadascun de nosaltres.

Trobaré molt a faltar el papa Francesc i espero que el proper estigui a la mateixa altura. Un petó al cel, Sant Pare! ■

 Cartes

Gràcies, papa Francesc

El papa Francesc se n'ha anat. És com si hagués triat el dia per acomiadar-se, un dia de glòria, just quan Crist ja ha ressuscitat. Francesc sempre convidava a mirar Jesús, a aprehendre de la seva misericòrdia i de tots els seus fets i paraules, per així arribar a Déu. Procurava posar-los en pràctica, tot i conèixer les seves pròpies debilitats i pecats.

Han estat uns dies de passió patits al seu propi cos, ja abans d'ingressar al Policlínic. Ens ha donat un gran exemple d'aquest "donar-se als altres" del que tant predicava. Vull recordar alguns dels seus ensenyaments d'aquests anys: ens parlava de l'Església com a "hospital de campanya, de la cultura del descart, de la globalització de la indiferència, dels sants de la porta del costat", de no anar-se'n a dormir sense haver dit "gràcies, perdó i permís". I per als més joves aquest "feu enrenou" davant de la comoditat, el clericalisme, la mundanitat... Només cal dir, gràcies, papa Francesc. Moltes gràcies.

CRISTINA CASALS MASSÓ

Pontificat singular

Res en el seu llarg pontificat va ser convencional: va conviure amb un Sant Pare emèrit, va renovar la cúria vaticana, va prosseguir la lluita contra els abusos sexuals, va oferir llocs de responsabilitat a les dones i sempre va cercar una Església de tots i per a tots.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

Gràcies, Francesc!

Una vegada superada la sorpresa per la sobtada mort del papa Francesc, no puc més que agrair el seu servei a l'Església, on hi caben "tots, tots, tots", i al món. La seva "revolució" ha consistit en recordar-nos novament que hem d'anar a la font, a Jesucrist, per donar als altres aquesta aigua d'esperança, d'alegria, de misericòrdia, de tendresa... i que hem de fer-ho caminant plegats, sortint de les nostres comoditats, a l'encontre de les perifèries existencials sense descartar ningú.

Aprofito també per felicitar el setmanari, per aquest magnífic número especial amb diferents veus que ens ajuden a comprendre la gran tasca realitzada per un Papa "que va venir de lluny", però que ja mai no se n'anirà dels nostres cors. Gràcies, Francesc!

LAURA RESTREPO

Simpatia, empatia i seducció

Malgrat que els tres conceptes tenen característiques afins, la realitat és que contenen matisos molt diferenciats, tot i que tendeixin a confondre's per les actituds de les persones i la seva bona o mala fe en determinades circumstàncies.

Una persona és considerada simpàtica perquè la seva forma natural de ser i d'actuar resulta atractiva i agradable als altres, mentre que l'empatia es manifesta més aviat en la percepció que tinguem dels sentiments aliens i en la preocupació pels mateixos.

La seducció, d'altra banda, és l'art de persuadir amb la finalitat de modificar un determinat comportament. Pot ser inofensiva, cercant només agradar els altres en un exercici d'autocomplaença, però també pot arribar a ser perversa pel dany que pot provocar en els sentiments.

Benvingudes, doncs, la simpatia i l'empatia, però alerta amb la seducció perversa perquè pot amagar enganys i manipulacions gratuïtes que poden acabar sent molt perjudicials.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

Guardons que exalcen la llengua catalana

Lliurament dels premis Crítica "Serra d'Or" en la seva 59a edició

MAC
Barcelona

Dimecres 2 d'abril, l'Espai Endesa de Barcelona —edifici modernista que havia estat la sala de turbines de la Central Catalana d'Electricitat— va acollir un any més l'entrega dels prestigiosos premis Crítica *Serra d'Or*, en la seva 59ena edició, que reconeixen els treballs en català més destacats del 2024, sense que s'hagin presentat a concurs. Aquests guardons no tenen dotació econòmica i consisteixen essencialment en la proclamació del veredict i en el lliurament d'una serreta d'or, de solapa, que representa la distinció que atorga la revista *Serra d'Or*.

Enric Brazís, director d'Endesa a Catalunya, va ser l'encarregat de donar la benvinguda a tots els assistents. "El que realment dona sentit a la nostra vida és la cultura i l'espiritualitat, la qual cosa ens omple com a persones", va dir.

El cap del consell de redacció de *Serra d'Or*, Joaquim Noguero, va constatar que "vivim amb passió aquesta aventura" editorial. Va reivindicar els objectius de la revista: "Volem mirar, pensar, explicar i explicar-nos amb el tempteig de cada article. Per això reclamem assaigs i no tractats. La realitat és molt complexa, però no ens ha de fer por. Al revés, ens hem

Agustí Codinach

El P. Manel Gasch amb tots els guardonats.

d'obrir a tothom que hi aporti alguna cosa." Davant de la pluralitat d'opinions, Noguero va proposar "igualar les diferències, sense aigualir-les" i "parlar al lector a cau d'orella".

Eduard Escoffet, director de la Institució de les Lletres Catalanes, va reconèixer obertament que "soc moderadament optimista" pel "moment dolç que viu en aquests moments la literatura catalana". "Cal ser conscients —va afirmar— dels petits tresors que es comparteixen amb el públic a tots els racons del país." Així mateix, va posar en relleu que des de l'organisme que dirigeix "s'intentarà que la collita de l'any vinent sigui encara millor".

Aquesta edició dels premis Crítica Serra d'Or no era una altra qualsevol, ja que es van concedir dins dels actes commemoratius del Mil·lenari de Montserrat. En el seu parlament, el P. Manel Gasch, abat de Montserrat, va fer-ne especial referència. Va destacar que "el lema que amb motiu del Mil·lenari hem proposat a la societat —'Resa, llegeix, treballa, regeix-te a tu mateix, en comunitat'— convida a llegir com quelcom irrenunciable. És en aquesta gran tradició que l'abadia

de Montserrat continua la seva tasca cultural sostenint les seves Publicacions i promovent aquest premi Crítica Serra d'Or".

L'abat de Montserrat va assenyalar que, al llarg dels deu segles de vida, "l'estabilitat ha estat el tret característic montserratí per excel·lència, en les seves diverses dimensions: geogràfica, cristiana, benedictina i cultural".

L'acte va comptar també amb la presència, entre altres personalitats, del P. Bernat Juliol, editor de la revista Serra d'Or i majordom de l'abadia de Montserrat, i de Núria Mañé, directora de Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

En l'apartat de Literatura i assaig, els guardonats van ser: Julià de Jòdar, per *La casa tapiada* (novel·la); Susanna Rafart, per *Contracant* (poesia); Neus Penalba, per *Fam als ulls, ciment a la boca. Una lectura de "La mort i la primavera de Mercè Rodoreda* (assaig); Jaume Capdevila "Kap", per *Shum, el dibuixant de les mans trencades* (novel·la gràfica), i Eusebi Ayensa, per *Poesia completa*, de Konstandinos P. Kavafis (traducció).

Dins de l'àmbit de Recerca, els premiats van ser els següents: Albert Rossich, per l'obra *Del naixement del teatre modern al neoclassicisme. Segles XVI-XVIII* (humanitats); David Jou i Mirabent, per *Una vida en deu equacions* (ciències), i Ronald Puppo, per la traducció d'*Atlantis*, de Jacint Verdaguer (catalanística).

A la categoria de les Arts escèniques, es van lliurar aquests reconeixements: Jordi Oriol al millor creador teatral; *Tots ocells*, de Wajdi Mouawad i dirigit per Oriol Broggi, a l'espectacle de teatre; Inés Boza a la trajec-

tòria en les arts escèniques i Albert Arribas, per *Centaure Produccions*, a la millor aportació a l'escena contemporània teòrica.

Dins de l'apartat de Literatura infantil i juvenil, els guardonats van ser: *Finestres*, amb text de Dani Espresate Romero i il·lustracions de Marta Comín (infantil); *La veritable història de la flora pomerània*, amb text d'Anna Vilar i il·lustracions de Jordi Vila Delclòs (juvenil); *72 dies i un vestit. La volta al món de Nellie Bly*, amb text de Pep Molist i il·lustracions d'Ina Hristova (coneixements), i la trilogia *Noceà*, de Ricard Efa (còmic).

La majoria d'aquests autors i il·lustradors van voler destacar, en les seves breus intervencions, que el dia de lliurament dels premis Crítica Serra d'Or (2 d'abril) coincidia amb el Dia Internacional de la Literatura Infantil i Juvenil, establert com a homenatge al naixement de l'escriptor danès Hans Christian Andersen. ■

Aquests guardons consisteixen en la proclamació del veredict i en el lliurament d'una serreta d'or, de solapa

Centre Odontològic
PRODENTS

Implantologia • Pròtesis • Estètica
Periodòncia • Endodòncia

Avinguda Madrid 36, 08028, Barcelona
93-3306050 / info@prodentsbcn.com

Raons per a l'esperança en el món de la malaltia i la mort

Agustí Codinach

SEBASTIÀ AUPÍ

Delegat de Pastoral de la Salut del bisbat de Girona, cap de la Unitat del suport espiritual i psicològic a l'Hospital Trueta i IAS Santa Caterina

La malaltia i la mort són realitats que ens confronten amb la nostra vulnerabilitat i el misteri de l'existència. Tot i així, enmig del patiment, l'esperança emergeix com una força que sosté, acompanya i transforma. El Jubileu de l'Esperança ens convida a redescobrir com, fins i tot en els moments més foscos, la llum de l'amor de Déu roman present i activa.

En primer lloc, l'esperança en el món de la malaltia neix de la convenció que ningú no pateix sol. La comunitat cristiana, a través de la Pastoral de la Salut, ofereix una presència que acompanya, escolta i consola. En hospitals i les llars, l'acompanyament espiritual esdevé signe concret de l'amor de Déu. El testimoni de tants professionals de la salut, familiars, voluntaris i preveres que es lliuren amb generositat per alleujar el dolor i oferir confort és una expressió viva de l'Evangelí.

L'Esperit Sant, com recordava el papa Francesc, manté encesa la

flama de l'esperança en els cors. Aquesta esperança s'alimenta en la pregària i en els sagraments, especialment la Reconciliació i la Unció dels Malalts, que no només ofereixen perdó i consol, sinó que també ens recorden que la vida té un sentit més enllà del que els ulls poden veure. La fe en Crist ressuscitat ens assegura que la mort no és el final, sinó el pas cap a la plenitud de la vida en Déu, el Cel que esperem.

A més, l'amor té la capacitat de transformar el dolor en font de vida. Molts malalts, tot i el sofriment, descobreixen en la malaltia un camí de creixement interior, de reconciliació amb ells mateixos, amb els altres i amb Déu. La seva paciència, el seu testimoni de fe i la seva manera d'afrontar la malaltia esdevenen un do per als qui els envolten. En aquest sentit, la comunitat cristiana està cridada a ser signe d'esperança, oferint espais d'acollida i d'acompanyament que ajudin els malalts a viure amb dignitat aquesta etapa de la seva vida.

Finalment, la mort mateixa, viscuda en la fe, es converteix en una porta oberta a l'esperança. L'experiència cristiana ens ensenya que Déu no ens abandona, sinó que ens acull com un Pare compassiu. La comunió dels sants ens recorda que la vida no s'acaba amb la mort, sinó que continua en Déu. Per això, el Jubileu ens convida a viure amb una esperança indestructible, sostenint els qui pateixen i recordant que, en Crist, la vida sempre té la darrera paraula. ■

L'amor té la capacitat de transformar el dolor en font de vida

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Els astres anomenats “forats blancs”

Flickr / Fronteiras do Pensamento

El físic Carlo Rovelli assenyala la possibilitat de l'existència dels forats blancs.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tots els nostres lectors saben que en astronomia es dona el nom de “forats negres” a uns astres de gran massa i molt densos que no emeten llum i provenen d'estrelles col·lapsades. Són astres realment existents, però va haver de passar temps fins que es reconegué que n'hi havia de debò. De la seva possibilitat, ja en van parlar J. Michell el 1787 i S. Laplace el 1846, si bé no es presentà la qüestió d'indagar la seva existència fins al 1915, quan Einstein en parlà arran de la seva teoria de la relativitat. Foren estudiats per S. Chandrasekhar el 1930 i per R.

Oppenheimer el 1939, que va arribar a la conclusió que tota estrella que fos de més de tres masses solars havia de col·lapsar tard o d'hora i convertir-se en un astre del qual ja no en podria sortir llum perquè la seva grandiosa gravetat superficial adquirida ho havia d'impedir. Col·lapsar-se vol dir contraure's, tot encongint-se per la gravetat, fins a una densitat enorme, un cop perduda la força expansiva deguda a la seva radiació lumínica que se li hauria acabat. Això ja ens deia que, com que hi ha moltes estrelles grans de més de tres vegades el Sol, realment havien d'existir aquesta mena d'astres que el 1967 reberen el nom de “forats negres”. I ja no es dubtà de la seva realitat, si bé la primera imatge visual d'un forat negre obtinguda per telescopi no s'ha aconseguit fins al 2019. Tots els astrofísics estan d'acord també a admetre que al centre de la galàxia hi ha un forat negre molt i molt massiu, al voltant del qual gira el conjunt galàctic.

Però ara s'ha presentat el problema: no podria haver-hi també al cosmos “forats blancs”? Quina mena d'astres serien els que caldria anomenar així? Es tractaria d'astres que, essent també de gran massa, en lloc de retenir-ho tot i no emetre ni tan sols llum, experimentessin una expansió que els fes lluminosos, però d'una manera molt diferent de com ho fan les estrelles ordinàries. El físic italià Carlo Rovelli ha publicat un llibre (*Forats blancs*), en què exposa la possibilitat de l'existència d'aquests astres. Rovelli, responsable de l'equip de gravetat quàntica del Centre de Física Teòrica de la Universitat de Marsella, ens diu que, segons els principis quàntics, una estrella col·lapsada pot fer una explosió i emetre llum: seria un “forat blanc”.

Què dir-hi? Sabem que no se n'ha pogut constatar cap cas ara com ara, i que hi hagi la probabilitat de la seva real existència no vol dir que hi hagi de fet aquests astres. Hem de deixar temps al temps per saber-ho. ■

TRADICIONS REMEIERES

La citrodora

Flickr / Teresa Grau Ros

Les tisanes d'aigua de marialluïsa compten amb propietats sedants que ajuden a la digestió.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels caputxins

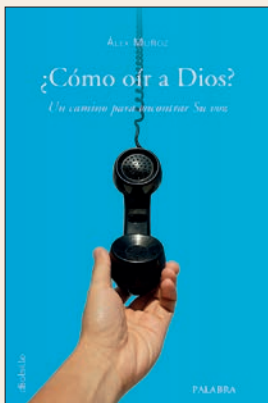
La citrodora o marialluïsa (llat., *Aloysia citriodora*; *Lippia citrodora*; cast., *cidrón*, *hierbaluisa*, *hierba cidrera*) és una planta molt olorosa que fou descoberta a les Índies pels botànics que treballaven a ultramar al servei de la monarquia

hispana. Aquests estudiosos, quan la descobriren, li donaren el nom de *marialluïssa* en honor de l'esposa del rei Carles IV, Maria Lluïsa de Parma (1751-1819) que fou reina d'Espanya els anys 1788-1808.

Les tisanes d'aigua de marialluïsa són molt eficients per als desarreglaments menstruals i, alhora, compten amb propietats sedants que ajuden a la digestió. Cal assenyalar que la infusió de marialluïsa ha de ser una mica carregada per fer una tisana que sigui de gust agradable, olorosa i transparent. Els antics infermers conventuals feien un ús força habitual de les

tisanes de marialluïsa per combatre les digestions pesades dels malalts i, també, quan es produïen vòmits. Les fulles de la citrodora formaren part d'un licor estomacal conventual que, preparat a guisa d'aiguardent, era administrat als religiosos malalts amb digestions lentes o difícils.

A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de l'arenària o herba de Sant Francesc, que és una de les herbes santes més estimada per la tradició pairal i conventual de casa nostra, molt apreciada per les seves propietats remeieres, ja que ajuda a expulsar els càlculs renals. ■

ÁLEX MUÑOZ

¿Cómo oír a Dios?
Ediciones Palabra, 2025, 96 pàg.

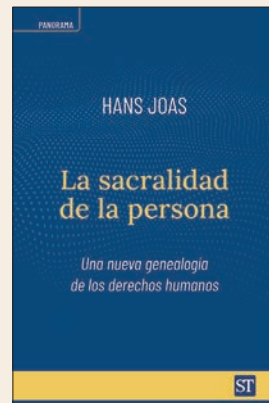
Déu es un Pare que ens escolta en el silenci del cor. En aquest llibre s'ofereixen algunes idees senzilles, sorgides de la vida i l'experiència, perquè el lector escolti el Senyor i es deixi transformar per Ell.

RAMON ROSSELL SERRA

Carta d'un capellà jubilat als seus amics
Editorial Claret, 2025, 222 pàg.

Memòries de mossèn Ramon de Canillo, des dels seus anys de jove-tut fins a la seva arribada a Andorra. Un relat que barreja biografia, pensament i testimoniatges d'amics que han compartit camí amb ell.

HANS JOAS

La sacralidad de la persona
Editorial Sal Terrae, 2025, 320 pàg.

La història de l'origen dels drets humans no és lineal ni homogènia, sinó un entramat d'experiències, lluites i transformacions que han donat forma a la manera en què concebem avui la dignitat i la justícia.

ENRIC HERCE

Mar i muntanya
Viena Edicions, 2025, 144 pàg.

Els plats de mar i muntanya són els que millor defineixen la cuina catalana. El símbol de la riquesa gastronòmica de Catalunya que continua captivant paladars i inspirant noves generacions de cuiners.

GABRIELLE ZEVIN

La vida del llibreter A. J. Fikry
Edicions del Periscopi, 2025, 240 pàg.

Aquesta novel·la ens parla de la capacitat que té la literatura per omplir-nos la vida. És un llegat de la necessitat de l'ésser humà de viure acompanyat i deixar-se endur per la imaginació.

CRISTINA MAS ANDREU

Palestina des de dins
Ara Llibres, 2025, 240 pàg.

Un repàs exhaustiu a la història de Palestina. Aquest volum combina la geopolítica amb les històries personals per conèixer, des dels seus inicis, tot el que cal saber sobre un conflicte llarg i amb moltes arestes.

CRÍTICA DE TEATRE

El càncer de mama no és rosa —

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

Delicat. Delicadíssim. Proposar-se elevar a la categoria de comèdia, que té com a eix principal la plaga del càncer de mama que assota la població femenina d'entre segles, pot semblar una temeritat. Però l'autora Cristina Clemente (Barcelona, 1977) té les eines dramàtiques per aconseguir que tot el que l'aposta té d'arriscat es transformi en una mirada optimista, desinhibida, irònica i saludable.

Dones de ràdio, que juga amb la doble accepció de la "ràdio" de les ones i l'escurçament del tractament de "radioteràpia", és un d'aquells espectacles que té tots els déus de cara i en el qual tots s'han conjurat per obtenir un resultat tan brillant com emotiu i entusiasta, que beu de la fortuna d'un text de Cristina Clemente viu, dinàmic i ple també de punxes d'esbarzer, una direcció de Sergi Belbel tocada per la gràcia teatral i una interpretació tripartita d'alt nivell: la magnètica i exultant de l'actriu Àngels Gonyalons; l'afable, tímida, sensata i falsament ingènua de l'actriu Sara Espígul; i la desmarxada, frenètica i generacional XXI de l'actriu Sara Diego.

Les tres protagonistes de *Dones de ràdio* han passat, cadascuna en circumstàncies diferents, pel diagnòstic, el tractament i la rehabilitació d'un càncer de mama. Són tres generacions diferents, dels cinquanta als trenta. El destí les ha ajuntades totes tres i la trama de ficció de Cristina Clemente les ha convertit en la veu diversificada però també unitària i carregada de realisme de les vivències, les angoixes, les pors i les lluites que han de sortejar les dones que són tocades pels daus de la mala sort.

Les intervencions de cadascuna s'alternen amb els diàlegs, les reaccions o les respostes d'altres personatges absents als quals posen veu

elles mateixes, ja sigui amb diàlegs cara a cara o amb converses telefòniques. Un recurs molt suggeridor.

Dones de ràdio pot crear una certa prevenció a aquells espectadors que poden pensar que assistiran a una tesi doctoral i psicològica sobre el càncer de mama. Poden estar tranquils per-

què no es tracta d'això. El discurs és tan mesurat que, quan entra en moments de burxada al cor, de seguida troba la baula de sortida de frescor amb una picossada d'humor. El crit de rebel·lia de les tres protagonistes de *Dones de ràdio* és molt evident: el càncer de mama no és rosa.

"DONES DE RÀDIO", de Cristina Clemente

INTÈRPRETS: Sara Diego, Sara Espígul i Àngels Gonyalons

DIRECCIÓ: Sergi Belbel.

La Villarroel, Barcelona. Fins a l'11 de maig

Les actrius Sara Diego, Àngels Gonyalons i Sara Espígul protagonitzen "Dones de ràdio" a La Villarroel.

AMB BON HUMOR

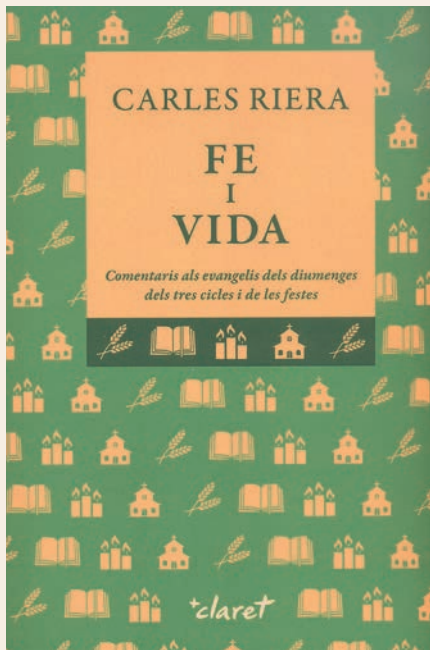
CRÍTICA LITERÀRIA

Glosses d'un home de lletres

**MN. JOSEP
RUAIX I VINYET**
Eclesiàstic, gramàtic i
escriptor

Amb el títol de *Fe i vida*, Carles Riera ens ofereix els comentaris als evangelis dels tres cicles i de les festes que es van publicar (excepte alguns d'inèdits) en el *Full Diocesà de Vic-Solsona* del 29-11-2020 al 26-11-2023.

CARLES RIERA

Fe i vida

Editorial Claret, 2025, 218 pàg.

L'autor és prevere, però també "home de lletres", com diu el prologuista, el P. Josep M. Rambla. Per això les seves explicacions, de caràcter fonamentalment teològic, van revestides de bellesa lingüística i literària, com es pot veure en aquest petit fragment: "Creure significa descobrir la realitat que sobrepassa el món, la roca on estintolar-se davant l'embarcament de les onades, l'amor que ens abraça quan el vent bufa amb força" (pàg. 52).

Atent a la realitat actual, el filòleg-pastor mira de presentar el missatge religiós de manera convincent, apel·lant a la capacitat de pensar innata en l'ésser humà però sense tecnicismes i servint-se oportunament de citacions de teòlegs, filòsofs i literats. Tres exemples: "Tenir fe en el més-enllà t'ajuda a viure el més-ençà" (pàg. 25); "L'home, que no s'acaba mai de comprendre a ell mateix, és amic del dubte —que purifica la fe—, però, tan escèptic o incrèdul com vulgueu, al capdavall li toca de triar entre abraçar el misteri o admetre l'absurd" (pàg. 86); "El teòleg Karl Rahner es refereix bellament al buit que anomenem mort inundat pel misteri que anomenem Déu" (pàg. 105).

Així mateix, bastant sovint, hi aflora el lingüista, com ara: "Neguit és una d'aquelles paraules típiques del català que no tenen una correspondència exacta en castellà (com també esma, rai, etc.)" (pàg. 43). I, algun cop, hi treu el cap l'home amb sentit de l'humor (p.e., pàg. 130 i 167). Sigui com sigui, el llenguatge és precís, ric i plaent, propi d'un bon escriptor.

Una síntesi de tot el llibre, i alhora una justificació del títol, ens l'ofereix l'autor quan diu: "No hi pot haver separació entre fe i vida, entre mística i compromís" (pàg. 175).

Realment, es tracta d'una valuosa aportació de Mn. Carles Riera a la cultura cristiana i catalana. Més encara: transcendirà el nostre àmbit lingüístic, perquè se'n prepara una edició en anglès. ■

UN NOU LLINDAR

Memòria agraïda

El papa Francesc, a *Evangelii gaudium* ens diu que "la joia evangelitzadora sempre brilla sobre el rerefons de la memòria agraïda: és una gràcia que necessitam demanar". Ara és el que demanem tenint present el seu testimoni. Ell ho deia de les persones senzilles i properes que ens van iniciar en la vida de la fe. Francesc ha estat això per als creients i per a tot el món, ja que com diu ell, "el creient és fonamentalment memoriós". Per això en feim memòria agraïda.

Ho feim entre l'enyorança i l'esperança en aquest temps entre dos Papes, Francesc i el que l'Esperit Sant ens envii. Mentrestant, ens toca estar en comunió de pregària. És el que sempre ens demanava: que preguéssim per ell. El primer que ens va plantejar va ser la necessitat d'una Església en sortida, un crida a "sortir de la pròpia comoditat i atrevir-nos a arribar a totes les perifèries que necessiten la llum de l'Evangelí" (EG 20).

En aquest sentit, el papa Francesc va rebre i tractar sempre tot-hom, però, va quedar clar cap on tombava la balança. És el que tot el món, creients i no creients, han reconegut i valorat: els pobres, els descartats, els migrants i refugiats, els marginats, els qui estan a l'atur o no tenen habitatge, els menors desprotegits i abusats, les víctimes de les guerres i els pobles injustament agredits, les minories ètniques no reconegudes. Queden fixats en la memòria els gestos i les paraules de la darrera setmana, sobretot quan el dia de Pasqua, amb veu afeblida ens la desitjava bona i feliç, a la vegada que amb les mans tremoloses ens beneïa. Gràcies, enyorat i estimat papa Francesc, intercedeix per l'Església i pel nostre món que tant ho necessita, i tant va estimar!

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra**Lingüista:** Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**

Sebastià Aupí, Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Joan Boronat, Albert Carol, Ángeles Conde, Montserrat Creus, Juanjo Fernández, Quique Fernández, Ignasi Fernández, Concepció Huerta, Lluís Martínez Sistach, Ignasi Miranda, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Jordi Piquer, Quique, Josep Rúaix, Jordi Sánchez, Rafael Serra, Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull

Redacció, administració, publicitat i promoció:C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79
ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per

Les opinions expressades pels nostres col·laboradors no reflecteixen necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

ESCOLA D'ANIMACIÓ BÍBLICA

Els **dimarts del 6 al 27 de maig**, a les 17.30, sessions sobre *El buen humor de Jesús y sus discípulos* a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (c/ Consell de Cent, 110 - Barcelona).

CONCILI DE NICEA

El **dissabte 10 de maig**, a les 11.00, celebració ecumènica a la basílica de la Sagrada Família per commemorar el 1.700 aniversari del Concili de Nicea.

FAMÍLIA

El **diumenge 11 de maig**, de 10.00 a 14.00, jornada *Família, font d'esperança* amb eucaristia presidida per Mons. David Abadías al Seminari de Barcelona.

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **diumenge 11 de maig**, a les 18.00, conferència de la Gna. Griselda Cos *L'humà transcendent* (c/Anglí, 55 - Barcelona).

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **dissabte 17 de maig**, a les 17.30, concert del Grupcello Catalunya per la Pau a favor de la Fundació Mirada de Esperanza (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

Girona

PASQUA

El **diumenge 4 de maig**, a les 18.00, concert de Pasqua de Lorién Santa-ana (orgue) i Carles Raya (trompeta) a la parròquia de Santa Coloma de Farners.

BÍBLIA

El **dilluns 5 de maig**, a les 19.30, conferència de Carme Grau sobre *La visió femenina de la Bíblia al santuari: les dones fortes de l'Antic i el Nou Testament* al santuari de la Mare de Déu del Tura d'Olot.

SINODALITAT

El **dijous 8 de maig**, a les 19.30, missa i prèdica *L'espiritualitat sinodal* amb Mn. Esteve Sureda a la parròquia de Santa Coloma de Farners.

ROMÀNIC

El **diumenge 11 de maig**, a les 11.00, taula rodona *Romànic de Breda. Llums i ombres d'un rellieu del segle XII* al Museu Josep Argay de Breda.

Lleida

PRIMER DE MAIG

El **dimarts 6 de maig**, a les 19.00, xerrada *Rostres i reptes del món obrer avui* amb Rafael Allepuz a la UdL Cap Pont Ed. Polivalent, 1 - Lleida.

Sant Feliu de Llobregat

MOVIMENT DE CRISTIANS DE POBLES I COMARQUES

El **diumenge 11 de maig**, a partir de les 9.15, 53a Jornada Nacional a Montserrat amb la conferència de l'abat Manel Gasch sobre *Mil·lenari / Esperança / Pau*.

Tarragona

CONCILI DE TRENTO

El **dimecres 7 de maig**, a les 19.00, conferència *De les primeres comunitats cristianes al Concili de Trento* amb Oriol Pérez al Seminari-Casa de Cultura de Tarragona.

ORGUE

El **divendres 9 de maig**, a les 20.30, concert *L'aveu de l'orgue, el cant del violí* amb Núria Cullaré i Àlvaro Metzger a l'església parroquial de Sant Salvador del Vendrell.

VIDA MONÀSTICA

El **cap de setmana del 23 al 25 de maig**, per a joves de 18 a 35 anys, al monestir de Poblet, jornada de treball monàstic de construccions i arranjaments de nous espais; temps de convivència amb la comunitat; menjar compartint la vida fraterna; espais de pregària i ensenyaments sobre la vida monàstica i passejos. Inscricions: vallbona@monestir-vallbona.

“Els joves volen respostes veritables a preguntes veritables”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Uns 3.000 joves de les diòcesis catalanes peregrinaran a Roma del 28 de juliol al 3 d'agost amb motiu del Jubileu dels Joves, la que sens dubte serà la primera cita de la joventut catòlica amb el nou Pontífex. Mn. Carlos Bosch és director del Secretariat de Pastoral amb Joves de l'arquebisbat de Barcelona i del Secretariat Interdiocesà de Joves de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Com estan preparant el Jubileu dels Joves?

De la diòcesi de Barcelona serem uns 1.600 joves de diferents realitats, moviments i comunitats. Farem una jornada prèvia de convivència, reflexió, aprofundiment i pregària a Torí, per després entrar a Roma, on compartirem el pelegrinatge amb la resta de joves de les diòcesis amb seu a Catalunya. Ho estem preparant gràcies a un equip gran de voluntaris molt il·lusionats i entregats perquè els joves puguin viure una veritable trobada amb l'esperança.

“Francesc desafia els joves a no deixar-se robar l'esperança”, va dir en l'especial que Catalunya Cristiana va dedicar al papa Francesc. Vivim una primavera eclesial?

Tot i que les estadístiques ens parlen de davallada, quan fixes bé la mirada descobreixes que molts joves s'acosten a la fe i l'Església en trobar-hi la resposta que fa temps que busquen. Veuen en la fe i en el Senyor allò que sacia veritablement els seus desitjos de felicitat. A poc a poc comencen a participar de les comunitats i dels grups, mentre van creixent i madurant en la fe. L'Església sempre està en renovació. L'Església sempre viu de l'esperança, però, certament, sí que podem dir que a Barcelona hi ha molta joventut que està redescobrint en l'Església i en la fe quelcom que per a ells és fonamental.

Quins fruits veiem en la col·laboració cada vegada més estreta de les pastorals de Vocacions i de Joventut?

La joventut és l'època de les grans preguntes: per què existeixo?, quin és el meu paper en la societat, en el món i en la història?, per què he estat creat?, quin és el propòsit i el sentit de la meua vida? Aquestes són les preguntes directament relacionades amb la vocació. Nosaltres no existim ni per atzar, ni per casualitat, ni perquè sí, ni tan sols existim per subsistir, sinó que existim per

CARLOS BOSCH

Director del Secretariat de Pastoral amb Joves de l'arquebisbat de Barcelona

una cosa més gran que nosaltres mateixos, per un propòsit que ens transcendeix. Déu té un pla per a cadascun de nosaltres, que és la salvació pròpia i la del món, començant per aquells que ens envolten. Els joves no fugen d'aquesta pregunta, almenys no volen fer-ho. Els joves volen respostes veritables a preguntes veritables. I la pregunta de la vocació és fonamental, perquè orienta la resta de la vida. Per això des del bisbat s'ha unit la Pastoral Vocacional amb la de Joventut, perquè l'època de la joventut és l'època de les grans preguntes i de començar a construir les grans respostes.

La celebració Sent la Creu va arribar el 9 de març a la novena edició, amb la presència de Jean-Abdo Arbach, arquebisbe grecocatólic melquita de Homs, Hama i Yabrud. Quina valoració en fa?

Va ser una oportunitat molt maca de conèixer i pregar amb l'Església de Síria gràcies a la presència del seu bisbe i de la creu que va portar i que va regalar a la Sagrada Família. També hi havia una icona que havia estat profanada per l'Estat Islàmic amb dos forats de bala. Poder fer aquesta celebració amb Ajuda a l'Església Necessitada permet que els joves de Barcelona ens sensibilitzem envers els germans que pateixen alhora que ens enriqueix de tota la seva experiència. Una altra realitat força consolidada és Betel, que en aquesta cinquena edició, el 26 d'abril, va aplegar un miler de joves amb el lema “Ho espero tot”.

ESPURNES BARROQUES

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

www.espurnesbarroques.cat

DEL 9 DE MAIG AL 8
DE JUNY DEL 2025

8a. edició

enjoia't!

Un festival de música,
patrimoni i gastronomia
que no et pots perdre!